

VIATĂ PARTICULARĂ

piesă în două acte
de

*Obidiu
Genaru*

Personajele:

DEMOSTENE FENEȘAN (DEM), director de fabrică
MERI, soția lui
ALEXANDRU, zis și **AL** (ca-n toate piesele de teatru),
fiul lor
UNCHIUL BAZIL
Flușturatică și minunata LIZ

Elementele indispensabile decorului reies din curgerea acțiunii.

Autorul acordă regizorului toate șansele de a-și imprima propria sa personalitate, cu condiția să respecte — până la nuanță — indicațiile autorului.

Acțiunea se desfășoară în anii formării și consolidării conștiinței socialiste.

Scenele 1, 2, 3, 4, în aceeași zi, seara.

Scenele 5, 6, a doua zi, dimineața.

Scena 7, în noaptea următoare.

Scenele 8, 9, 10, a treia zi.

ACTUL I

Scena 1

Camera mare, „de zi“, a unei vile. Scară interioară. Confort. Bazil, în fotoliu. Intră Meri, furioasă. Are părul pus pe bigudiuri.

MERI : Tot ăla de-aseară. „Doamnă“, zice, și tace. Se repede să-mi sărute mâna. Mi-o retrag. Nu-mi place să-mi sărute mâna oamnei simple. Fac un pas înapoi. „Cu domnul Demostene“, zice. „Poate, cu tovarășul director“, zic. „Domnii sînt în iad“. Ce naiba nu-l caută la uzină? (*Privindu-se în oglindă.*) Seara! La ora cînd femeile își numără ridurile. Oh, presimt c-am să pierd acest război. Și, asta măcină.

BAZIL : Care război ?

MERI : Cu ridurile. Cum să te opui? Cum să te împotrivești ?

BAZIL : Noi, bărbații, nu...

MERI : Voi ! Cine ne mai apreciază pe noi, cele trecute binișor de patruzeci ? (*Bazil tace.*) Ei, beby, cine ?

BAZIL (*distrat*) : Cine, ce, Meri ?

MERI : O, nimic. Fii mai atent. Ai pregătit oul ?

BAZIL : Acuma. (*Sperge un ou, alege gălbenușul deasupra unei cești. Va prepara o mască pentru Meri.*)

MERI (*admirîndu-l*) : Asta trebuia să te faci : cosmetician. Sau cofetar. În nici un caz, artist.

BAZIL : De care untdelemn ? Că mereu uit...

MERI : De măsline, beby. Două lingurițe.

Uleiul de soia e pentru tenul măcelarului. Zece picături de lămîie și-o linguriță de miere. Cum mă găsești ?

BAZIL (*preparînd totul*) : Ești o femeie bine.

MERI : Crezi că oul e proaspăt ?

BAZIL : Găinile noastre nu ouă decît ouă proaspete, Meri...

MERI (*la oglindă*) : Mă întreb ce adună femeile în cutele astea...

BAZIL : Cremă de zi... cremă de noapte... o parte din leafă...

MERI : Nu cumva, plăcerile pe care le-am rîvnit și au zburat aiurea? Iluziile... (*Iritată.*) Dar, e nemaipomenit ! Dacă am scos telefonul din priză, acum îl caută acasă. (*Cu draci.*) „Ascultă“, îi zic ăluia de adineauri, „ne deranjezi. Du-te dumneata și mulțamește societății socialiste multilateral dezvoltate că ți-a făcut fe-ciorul om la casa lui“.

BAZIL : Da' ce, era bețiv ?

MERI : Poate. Știi ce mă-ntreabă ? „Unde să mă duc, doamnă?“ „Pretutideni“, zic. „Unde vezi cu ochii. Tovarășul Demostene nu-și face decît datoria, unde l-a pus statul. Și, isprăviți odată cu ploconeala, că mi-e scîrbă“.

BAZIL : L-ai făcut zob !

MERI : „Varsă dumneata canistra aia cu vin la canal“, zic. „Altfel, strig : „hoții !“ Să-l fi văzut cum a șters-o ! Bietul om, parcă mi-e milă.

BAZIL : Tîe, și milă ! (*Ii dă ceașca cu masca.*)

MERI : Merci, cheri ! Nu crezi c-am slăbit ? Simt rochia mai largă... (*Incepe să-și aplice masca.*) Mulți fac confuzia asta. Confundă statul cu persoana. Statul îi ajută și ei mituiesc persoana, mă-nțelegi. Zău, m-am simțit umilită. Avem și noi o viață particulară, s-o respectăm, nu ? Unde-i soțul meu ?

BAZIL : Dem e în baie, Meri.

MERI (*ca și cum n-ar conta, calmă, rece*) : Știu, știu...

BAZIL (*o mîna de ajutor*) : Și Alexandru are oră la profesoara de suedeză. Învață.

MERI : Vrei să zici, de engleză. Suedezele sînt în capul tău.

BAZIL : Da, de engleză.

MERI : Dacă sîntem plătiți pentru opt ore, nu vreau să lucrăm cincisprezece. Cum se spetește el. Aici e buba care mă doare. Că sîntem amestecați unii cu alții, ingineri cu măturători. Voi reprima orice amixtiune a chestiunilor de serviciu, cînd sîntem după orele de serviciu. De azi înainte. Fiindcă nu se respectă întocmai Constituția țării...

BAZIL : Inseamnă că, dacă Dem se străduiește ceva mai mult pentru fabrica afa, nu respectă Constituția ?

- MERI : Am zis : opt, hai, zece ore. Nu cin'șpe. Și, nu fi absurd.
- BAZIL : N-am tras decît o concluzie.
- MERI (*dispreț, dar nu răutate*) : Ai rămas același clovn bătrîn...
- BAZIL : Dar Dem e director... și singur își dă sarcini.
- MERI : Eh, ce știi tu... E ardelean, beby, și asta obligă. E tenace, ambițios. Dă cu capul de tenciuială pînă sparge zidul.
- BAZIL : O fi vorba și de ceea ce se cheamă datorie. Sau conștiință.
- MERI : Serios ? O fi, scumpule. Dar noi cînd să trăim, după apusul soarelui ?
- BAZIL (*face cărțile*) : S-a cam tocit asul !
- MERI (*ușor intrigată*) : Ce s-a tocit ?
- BAZIL (*curajos, n-are ce pierde*) : Asul ! S-a cam tocit asul.
- MERI (*aplicîndu-și masca*) : Ce vrei să spui ?
- BAZIL : Oh, nimic. Mi-am amintit că părinții noștri, deși n-au dormit în același pat, au făcut, totuși, patru băieți și trei fete.
- MERI (*expediîndu-l*) : Ratat bătrîn ! Pensionar, la cincizeci de ani !
- BAZIL (*de mult clasificat în familie*) : Știu. Un obsedat.
- MERI (*fără nervi, totuși*) : Stai și trîndăvești...
- BAZIL (*timid*) : Ți-am făcut, cîndva, o propunere. Să fi deschis un debit...
- MERI (*energetică*) : Exclus. Avem o reputație...
- BAZIL (*repede*) : Nu pentru bani, bani avem. Să am o ocupație...
- MERI : Ah, niciodată !
- BAZIL : Atunci, barem un chioșc de sticle goale...
- MERI : Tutungerie ? Sticle goale ? Să coborîm la nivelul străzii ? Să schimbăm cuvinte grosolane cu plebea care a invadat orașul ? Niciodată ! Eu văd altfel lucrurile. Mai presus de orice, se cade să ne iubim pe noi înșine. Azi, lumea e foarte egoistă.
- BAZIL : Știu eu de ce te temi.
- MERI (*falsă curiozitate*) : Zău ? Și, de ce, mă rog, m-aș teme ?
- BAZIL : Am citit undeva că, într-o bună zi, poporul va înghiți intelectualitatea. La figurat, se-nțelege. (*Face cărțile.*)
- MERI : Mare saltimbanc mai ești. Trei vorbe, cinci prostii. Și, te rog să nu mai joci cărți cînd vorbești cu o doamnă.
- BAZIL : Joc, ca să tac, Meri. Să nu mai debatez prostii.
- MERI : Știi că e interzis să joci pocher.
- BAZIL : Dar joc singur, Meri. Nu pierd... nu câștig...
- MERI : Singur, nesingur, nu-i voie. Țin la principii.
- BAZIL : Da' ce-i voie, șeptic ? (*Meri nu răspunde.*) Șeptic, da ?
- MERI (*ocupată cu masca*) : Popa-prostu', ceva în genul ăsta.
- BAZIL (*aștitat*) : Dacă pocherul e un joc burghez, atunci de ce se mai vind cărți de joc în socialism ? (*Meri tace ; întrebare de nebun.*) Dar Dem de ce are voie să joace, cu invitații lui ?
- MERI (*melancolică*) : Joacă și el... de ziua lui. Cînd își aduce aminte c-a mai trecut un an. Nu joacă pe bani. Și-apoi, Dem... e beton armat... a fost muncitor, seralist... ehei... ce știi tu, găgăuță !
- BAZIL : Joacă pe chibrituri și fiecare băț de chibrit înseamnă un leu. Crezi că nu m-am prins ?
- MERI : El e deasupra oricărei bănuieli că mai poate fi influențat în rău. Nu-i un intelectual... bizar, ca tine...
- BAZIL (*diagnostic*) : Știu. Dem e comunist de carieră.
- MERI : Să nu mai spui așa, beby. Dacă mai pui întrebări stupide, îți tai ziua liberă pe săptămîna asta.
- BAZIL : Dacă vorbesc, e rău, dacă tac, e rău... Nu cunosc nici o cale de mijloc.
- MERI (*simpatică*) : E adevărat ce mi-a spus cosmeticiana, că i-ai făcut curte ? Că i-ai recitat un pasaj „sexy” din *Femeia îndărătnică* ?
- BAZIL : Ea m-a provocat.
- MERI : Să nu mai faci curte unei femei căsătorite.
- BAZIL : Nu mi s-a părut că-i displace.
- MERI : E o femeie cinstită și are cinci copii.
- BAZIL : Cinci ? (*Iși face cruce.*) Atunci, de ce poartă o fustă atât de scurtă ?
- MERI : Fiindcă e cochetă și...
- BAZIL : Da, da, da. Orice ființă sănătoasă tînde să se înmulțească. Vezi Aristotel.
- MERI : Pot să jur că ești beat. Ce naiba bei, că-n casa asta nu se află alcool decît în sticla cu tinctură de iod !
- BAZIL (*parcă arierat*) : Spray cu apă, Meri. (*Scoate din buzunar un flacon.*) E al tău. „Rexona”. (*Meri se repede la el.*)
- MERI : Dumnezeule, și cleptoman, pe deasupra ! Golește buzunarele ! (*Bazil se supune : asta s-a mai întîmplat. Iese la iveală o bancnotă de un dolar.*) Ce-i asta ? (*I-o flutură pe la nas.*)
- BAZIL (*copil*) : Un dolar.
- MERI : Un dolar ? Sfinte Sisoe, de unde-l ai ?
- BAZIL : L-a adus o rîndunică-n cioc...
- MERI (*intră în joc*) : O păsărică, da ? Din țările calde ?
- BAZIL (*arierat*) : Păsărică albă-n cioc, cu dolarul de la shop.
- MERI : Fericită ești, mamă, că nu-l vezi cît e de ramolit !
- BAZIL : Toate familiile de vază își au nebulun lor. (*Repede.*) Dar sper să mă fac bine cu oțet de mere. Am citit într-o carte că oțetul de mere...
- MERI : Bine, bine... (*Îi înapoiază banii. Cu și cum ar dori un răspuns afirmativ.*) L-ai găsit pe undeva...
- BAZIL : Da, da, l-am găsit în piață. Și n-am să fiu prost să-l cheltui pe gogoșari.
- MERI : Numai să nu-l mai arăți nimănui. (*Incepe să cînte, incl.*)
- BAZIL : Ce ești așa veselă ?
- MERI : Veselă ? Sînt fericită, beby. Dețin un mare secret.
- BAZIL : Ei, nu mai spune !

MERI : Soțul meu a devenit atât de tandru, încât m-a invitat la restaurant. În seara asta.

BAZIL (sceptic) : Nu-și pierde el timpul cu fleacuri...

MERI : Luăm masa la restaurant, ascultăm muzică... o să și dansăm. Mi-a promis. Eu i-am sugerat și el mi-a promis. Sint frumoasă, Bazil ?

BAZIL : Ești... (Spre public.) Să dansezi cu propria ta nevastă... e culmea căsniciei. (Lui Meri.) Ești cea mai minunată femeie, trecută de patruzeci, din județ.

MERI : Hai, hai, n-o lua razna. Oare ce face omul ăla, în baie ? Hei, Dem !

DEM (din baie) : Mai am puțin. Nu-i nici o grabă.

BAZIL : Dem stă cin'șpe ore în uzină și e normal să fie murdar, obosit...

MERI (suris amar vizibil) : Obosit ? Inuman de obosit, Bazil. Con-si-de-ra-bil !

DEM (din baie) : O clipă, Meri, și sint al vostru.

MERI (resemnare, regrete ascunse) : O clipă, Meri... Il auzi ? Scuza lui dintotdeauna. (Lumina începe să scadă imperceptibil.) Iți amintești când a întârziat la cununia civilă ? Și ce-a spus ? „O clipă, Meri“. Dar ce bărbat îndrăcit era când l-am cunoscut, deși cam primitiv, ca să nu spun brutal. Necioplit. Se dădeau în vînt femeile, după el. Era așa... dintr-o bucată, pîrlit de soare... Ai fost la mare, l-am întrebant ? Și el a răspuns : Nu, vin de pe cîmo. Simțeați, deodată, duritatea aia care dă gata femeile... Parcă avea un demon în el.

DEM (din baie) : Să-ți scoți bigudiurile, Meri, că altfel nu-mi plăci.

MERI : Doamne, ce l-am iubit ! (Iși scoate încet bigudiurile.) Nici nu vedeam pe unde calc, ca proasta. (Voluntară, lui Bazil.) Familia s-a opus din răpputeri, ții minte ? Parcă-mi pierdusem capul.

BAZIL : Așteptai un copil...

MERI (energică, posesivă) : Da ! Ca să nu-l pierd. Dragostea nu poate fi decât egoistă. Deși era un om simplu, ne-am căsătorit din dragoste. (Apare Dem. Cu chelie, tăcut, apatic sau, poate, preocupat. A fost un bărbat frumos. E în halat de baie și în papuci. Se îndreaptă spre fotoliu, unde îl așteaptă ziarele.) Era atât de frumos... dar sărac lipit. Noi vedeam altfel viața, noi eram înstăriți... și material, și spiritual. (Cu mișcări lente, Meri aruncă bigudiurile, unul cite unul.) Prietenele mele mureau după el. (Dem se așază în fotoliu, desface un ziar.) Cred că mă urau de moarte, fiindcă și eu eram frumoasă, și-l acaparasem. (Lumina scade.) Era omul în ascensiune, omul de care era nevoie pretutîndeni, bun pentru orice muncă. Chiar și cînd mă săruta lăsa niște urme grozave. Fiecare seară petrecută împreună a fost o sărbătoare de neuitat. Cred că sint douăzeci și cinci de ani de atunci.

(Intonerie.)

Aceeași seară. Camera lui Al. Obligativu, un bar-biblioteca. O chitară, în cul. Fotografii de unchi și mătuși pe pereți, dar în umbră. Și poze de cîntăreți și artiste, decupate din reviste. Dar nu multe. Intră Liz, împinsă ușurel de Alexandru.

AL (arătîndu-i patul) : Hai, hai, intră. Stai acolo și spune-mi sincer cum te cheamă. N-am avut prilejul să ne cunoaștem. Ne filăm pe stradă, de citeva luni, și...

LIZ (se așază pe un scaun) : Lizica... Liz, cum vrei. Fetele îmi spun și suedeza.

AL : Așadar, mergi incognito !

LIZ : Ce ?

AL : Incognito ! Adică, e numele tău de noapte. De... suedează de noapte.

LIZ : Da' de unde ! Și ziuă, tot Lizica mă cheamă.

AL : Și, ce hram porți ?

LIZ : Poftim ?

AL : Ce faci ?

LIZ : Aaa, kiki-bambus. Bine mersi. Exist. Auzi, ce întrebare penibilă : ce faci ? !

AL : Anul ăsta ești mai frumoasă ca anul trecut.

LIZ (gisculită) : O, să mă vezi la ștrand. Mor băieții după mine și nu știu de ce. Sint foarte mișto ! Deși... nu-mi place să mă laud. Îmi dai voie să-ți arăt un genunchi ? Numai puțin. (Ridică puțin șa.) Iți place ?

AL (fals dezinteres) : Lasă, dragă, oase de supă am mai văzut noi. Stai pe pat. Ți-e frică ?

LIZ : Să mă întind pe pat ? Nu mă lași să-mi trag sufletul ? Cum o să-mi fie frică ? (Se așază cu prudentă, e mereu la pîndă.)

AL : Ce spuneai că faci ? (Liz ridică din umeri.) Aaa... muncitoare. Macaragiță ? Excavatoristă ?

LIZ (nepăsătoare) : Ce importanță are ? Lucrez, mă plimb... chestii dintr-astea. Sintem un grup, rîdem, filme, spectacole etc. și etc.

AL : Muncă de noapte...

LIZ : De noapte, de ziuă, la mine nu contează. (E mereu ambiguă.) Da' cel mai mult îmi place să lucrez noaptea.

AL : Și, la ce... întreprindere ?

LIZ (distantă) : Pe unde mă pîrnde luna. De aia sint și blondă...

AL : Ești destul de scrîntită, Liz.

LIZ : Mi-au spus-o și alții. Liz e o nebuună și jumătate și-o să-și frîngă gîtul. Toate fetele blonde și cu... (șoaptă) glezna fină, ca mine, își frîng gîtul. Da' eu, după ce vorbesc c-un băiat, a doua zi am cheful de lucru și șeful crede că lucrez bine fiindcă am citit articolul de fond.

- AL : Ești foarte foarte pregătită, Liz.
LIZ (*provocatoare, insinuantă*): Anatomic ?
AL : Și anatomic... și ideologic. (*Ride.*) Păi, dacă toate muncitoarele ar avea picioarele tale, s-ar duce industria de ripă.
- LIZ : Vrei să spui că am picioare de studentă ? (*Bosumflată.*) Ce găsiți voi la studente, că vă fascinează ? Probabil... studiile. Mă disprețuiești că sînt muncitoare ? Nu sîntem toate la fel, băiețaș ?
- AL : Știi ce-mi place mie cel mai mult la o femeie ?
- LIZ : Ce-ar putea să-ți placă ?
AL : Să fie în fiecare seară alta.
- LIZ (*nu-i proastă deloc*): Și mie îmi place la fel. În fiecare seară, altul. Schimbare și iar schimbare...
- AL : Mă, frumusețo, să nu-mi spui mie că ești muncitoare, că atunci eu sînt Robespierre...
- LIZ : Recunosc, te-am mințit. Sînt învățătoare.
- AL : Asta să i-o spui lui mută !
- LIZ : La Gîrlîța de Sus. Am întîrziat la tîrg și, cum n-aveam unde să dorm, am acceptat să vin cu tine. Mi-ai promis să fii „salon”. Și, fiindcă ești un băiat înalt, drăguț și (*privind prin cameră*)... destul de bine situat.
- AL : Mda, oarecare confort există. Nu sîntem navetiști.
- LIZ : Ai jurat să fii cuminte. Altfel, țip.
Asta-i arma mea : țip.
- AL (*mascul cu experiență*): Nici o grijă. Habar n-am să iubesc.
- LIZ : Vorbești serios ? Lume, lume, iată omul care nu știe să iubească, doi lei întrarea !
- AL : Ești mai versată decît credeam.
- LIZ : Apropo, sînt obișnuită ca, după cinci minute, să știu și eu cu cine stau de vorbă. Ca să te trec în carnetel.
- AL : Zău ? Ții un jurnal intim ?
- LIZ : Trei sute de pagini, scrise mărunț, mărunț... Numai morți și răniți...
- AL (*evaziv*): Atunci, reține. Candidat la studentie. Încă mai meditez ce facultate s-ar potrivi firii mele nestatornice.
- LIZ : Stai într-o casă în care și cîncle ar putea fi student la drept, iar pisica, studentă la farmacie. Și, de ce nu reușești ?
- AL : Habar n-am. S-ar putea să n-am noroc. Și, la urma urmei, ce atîta grabă ?
- LIZ : Zău ? Și, de unde ai bani ?
- AL : Nu sînt orfan, fetițo ! Dincolo se află doi ingineri, care, în același timp, sînt și părinții mei. Cum ți se pare patul ?
- LIZ : Fantastic ! Cred că te reține în așternut pînă la zece dimineața. (*Nostalgie.*) Și eu aș trîndăvi... (*Revine.*) Poate, de aia nu ești student. Că-i prea moale. Taci ? Nu mă servești cu nimic ?
- AL (*deschide barul*): Munca mea de doi ani... (*Liz se apropie.*) Alege !
- LIZ : Ții, tot Occidentul e aici. Vreau din aia, că are etichetă mișto.
- AL : Ai nimerit-o la fix. E „Florio”. Dacă bei, miroși a migdale.
- LIZ : Kiki-bambus, vreau să miroș a migdale.
- AL : Ce vorbă-i asta, kiki-bambus ?
- LIZ : Eh, aiurea. O schemă de-a mea. (*Se plimbă prin cameră.*) Ce poze, ce femei grozave ! Uite, asta seamănă cu Augusta. Știi cine-i Augusta ? O prietenă de-a mea, care citește enorm. Păcat că n-o cunoști. A vrut să se facă intelectuală, dar n-au primit-o. S-a făcut om al muncii. Pe cuvîntul meu. Vinde pălării de damă, la „Universal”. E foarte bine, tipa. La 56 de kilograme, are un metru șaptezeci.
- (*Al îi oferă un pahar.*)
- AL (*inclină*): Pentru seara asta, Liz. Țineam mult să te cunosc.
- LIZ : Salve ! (*Gustă.*) E divină. Cum spuneai că te cheamă, că n-am auzit ?
- AL : Alexandru.
- LIZ : Cel mare sau cel mic ? (*Plescăie din limbă.*) E divină. Samenii cu Billy minciinosul. Salve ! (*Ridică paharul, își moaie buzele, dar nu bea.*)
- AL (*trece la acțiune*): Cite minute spuneai că trebuie să treacă pentru a simți nevoia să te sărut ?
- LIZ : Billy minciinosul, cu sticlele lui cu etichete mișto, face propuneri rușinoase unei nevinovate copile. Să mă săruți fără să mă iubești ?
- AL : Nu ești muncitoare, cum nu sînt eu student...
- LIZ : Sînt o fetiță de carne, băiețaș, nu-i de ajuns ? (*Gustă iar.*) E divină ! Doamne, ce catifelată sînt dolarii, cînd alunecă pe gît !
- AL : Te crede, băiatul ! Valută forte.
- LIZ (*minte*): M-am și amețit. Nu te superi, o să te rog să stingi lumina, să nu se vadă din stradă petreceri cu femei. După aia, punem ceva muzică și dansăm. Vrei ? Sînt o fată pudică și nu suport lumina. După aia, iar bem, să uităm... Mamă, ce plictiseală ! Toți bărbații îți oferă același program monoton. Oare, ce-i de făcut ?
- AL : Dacă aș fi președintele unei societăți de protecție a fetelor mari, te-aș trimite într-un turneu de conferințe prin licee și fabrici, să lupți împotriva ăloră de teapa mea.
- LIZ : Dacă... Da' nu ești. (*Aiurită.*) Unde ziceai c-ai dat examen ? La sport ? Și te-a retras mămica... Hepatită, cunosc. Sau astenie. Eu, una, n-am luat un certificat medical, în viața mea. Ah, mint, ba am unul. Prin care se adevărește că sînt fată mare. Da-i mai vechi. Poate să zică cineva că nu-s în regulă ? Certificatele astea, e bine să fie la zi. (*A văzut chitara.*) E spaniolă ? Știi să cînti ceva ? Încep să mă plictisesc. Mor după muzică. Mor după dragoste, mor după băieții care știu să cînte. (*Al ia chitara și face cîteva acorduri.*) Nu-l cunoști pe Gil... L-am în-

ținți la mare, anul trecut, la nudiști...
AL (cu foarte mulți draci): Da' taci odată,
moară de vînt!

LIZ: Bine, tac. Te ascult. Iartă-mă.

AL (cîntă): „Tot mai puțină miazănoapte
Și tot mai multă miazăzi,
Între îndrăgostiții de ei înșiși.
Ai spus ceva? — întrebă el.
O, nu,
Doar sfîrcul sînului plesni
De-alta soare și de pubertate.
Ai spus ceva? — întrebă ea.
O, nu,
Doar sîngele meu cald țîșni
Din coasta mea, spre tine, poate.
Tot mai puțină miazănoapte
Și tot mai multă miazăzi...”

LIZ: Grozav! Pentru chestia asta, am chef
să mă sărut. (Ii întinde obrazul.)

AL (o sărută ușor, Liz s-a retras repede):
Ce frumos miroși, Liz.

LIZ: Mincinosule... Miroș a plastic. Toate
care lucrăm acolo miroșim a plastic. Nu-
mai tu nu miroși a nimic... a locul unde
lucrezi. Ba, parcă... totuși, a benzină... Să
știi că nu cînti rău deloc.

AL: Mulțumesc. (Rar, demonstrîndu-î absurditatea afirmației.) O... învățătoare... care...
miroase a plastic. Min-ciu-nă!

LIZ (repede): Vin de la muncă patriotică,
băiețș, de la Fabrica de păpuși. E bine?
(Triumfătoare.) E bine? Da' tu, de ce
miroși a benzină?

AL: Am curățat un carburator. Bătrînul are
un Renault 16.

LIZ: Explicabil. Cu cît e mai moale patul...
cu atît e mai mare mașina.

AL: Cred că mi l-am băgat pe dracu-n casă.

LIZ: Doamne, ce mai holuri și holulețe, scări
și glasvanduri... Probabil că ești... că sîn-
teți... înstăriți din ăștia noi.

AL: Ce tot spui acolo, fetițo? Cine te-a în-
vățat să vorbești așa?

LIZ: Am citit eu în „Scnteia“. Sînt abonată,
băiețș. (Pauză.) Renault 16, cu vilă. Va
să zică, există. Și proasta aia de Mimi,
care mă contrazicea! (Ii face cu ochiul.)
Ceva... burghezi în salopetă... Scrie negru
pe alb în ziare... Să nu mă urăști, că nu-s
răutăcioasă...

AL: Fetițo, dar căsuța asta e o moștenire...

LIZ: Te-ai supărat? Nu știi de glumă? (Ca
să-l împace.) O, mă și văd tolănită în
Renault, pe bancheta din spate, fumînd o
foarte lungă țigaretă albă „Kent“... Hei,
voi de-acolo, încotro? La Sinaia, la Nep-
tîn, la Acapulco...

AL (tras pe sfoară): Vrei?

LIZ: Ești drăguț. Și pensia alimentară cine-o
plătește?

AL: Ce căutai în cofetărie?

LIZ: Am intrat să beau o cafea. N-am pro-
bleme cu insomniile. Am intrat să beau
o cafea, și tu m-ai invitat la masa ta, și
eu am venit, fiindcă ești băiat drăguț și
pașnic, și nesimțita aia de Augusta m-a
făcut s-o aștept, și nu regret o clipă că
mă aflu aici. Dar tu ce făceai?

AL: Eu... lucrez pe-acolo.

LIZ: Ești stîlp de cafeana?

AL: Iar începi să bați cîmpii...

LIZ: Orice învățătoare bate cîmpii.

AL: Știi, Liz... (Încearcă o glumă) Într-o so-
cietate tehnologică, m-am gîndit că e bine
să las să lucreze mașinile. (Se aud bătăi
discrete în ușă.) Repede în baie, fetițo!
Ăsta-i unchiul Bazil. (O împinge pe Liz în
baie, ascunde paharele, scoate cîteva cărți
și se tolănește pe pat, simulînd că învață.)
Ei, intră!

BAZIL (ceremonie veche): E voie, altetă?

AL (răspunde la fel): Ce face bunul meu
lord Hamlet?

BAZIL: Mulțumesc, bine. (Privește prin ca-
meră, adulmecă.) Inveți...

AL: La Socialism.

BAZIL: E o atmosferă plăcută în camera ta...

AL (aruncă în Bazil cu cartea): Spion bă-
trîn, cu cine ții tu, de fapt?

BAZIL (posibil șantaj): Miroase a rochiță de
vară...

AL: A, știi: vrei un păhărel. (A și deschis
barul.)

BAZIL: Nu... lasă...

AL: Tocmai am terminat un capitol impor-
tant... (Toarnă, privește, paharul.) Doamne,
cît te-am rugat să nu completezi cu apă
ceea ce bei pe furiș! Cum naiba deschizi
barul?

BAZIL: Doar sînt artist profesionist!

AL (indulgent): Actor, nebun, acum știi de
ce whisky-ul e turbure...

LIZ (din baie): Ei, cît mă mai ții în cușca
asta?

BAZIL (se preface surprins): Parcă s-a auzit
ceva.

AL: Ți s-a părut. O fi vreo voce din tine-
rețea ta.

BAZIL: Și Meri pretinde că-n vila noastră
umbli stafii.

AL (batjocoritor): O fi glasul străbunilor...

LIZ (din baie): Nu știi unde naiba am pus
cheia!

BAZIL (atent): Nu pare a fi un strigoi. Stri-
goii vorbesc ceva mai răgușit.

LIZ: Nu mai pot să opresc apa caldă!

BAZIL: Ei, ce faci cu paharul? Mi-l dai?

AL: Șantaj contra șantaj. Bea, și șterge-o!
(Ii întinde paharul.)

LIZ (din baie): S-a dat peste cap robinetul!

BAZIL (bea): O s-o conving pe Meri că
podul vilei e ticsit de stafii. (Întinde iar
paharul.) Și pivnița, de asemenea.

(Al îi toarnă.)

AL: Sigur, și pivnița.

(Bazil bea.)

BAZIL (cu mîna întinsă): Pretutindenî ve-
ghează spiritul familiei.

LIZ (răsucesse cheia în ușă, apare în halatul
de baie al lui Al): Ufff, cheia era în
cadă. Să mă sufoc, nu alta, și robinetul

se dăduse peste cap, și... (Îl vede pe Bazil, dă să se retragă, țipă.)

AL: Ei, ei, intră, domnișoară. (Semn cu mina.)

LIZ (prudentă): Cine-i domnul? Nu-i prea bătrîn să... (Își strînge halatul pe corp, ca în fața unui pericol.)

BAZIL (întinde mina, radios): Bazil Horodniceanu, actor dramatic, pensionar.

LIZ: Lizica Popescu, atît. (Bazil face urechea pîlnie.) E surd?

AL: E puțin... tra-la-la.

LIZ: E o... stafie?

BAZIL (spre AL): Ce spune?

AL: Că o cheamă Lizica Popescu.

BAZIL (întinde iar mina): Bazil Horodniceanu, actor dramatic.

AL: E o prietenă de-a mea.

LIZ: Kiki-bambus! (Exuberantă.) Ce plăcut e să faci un duș, după... (Lui Bazil.) Toate fetele susțin că un duș cald relaxează...

AL: Domnișoara n-are duș acasă și...

BAZIL: ...învățați împreună. Dă-i înainte, băiete. E foarte drăguță, candidata. (O măsoară.) Cîți ani spuneai că are? Probabil, cincisprezece. Gambă fină, să-i bei șampanie din pantofior. Sper să fiți cît se poate de silitori, Socialismul e un obiect foarte greu. Silitori, da. Meri, asta speră, să ajungă ceva mare, un Einstein, un Titulescu. Pretinde că n-o interesează bursa. Nici n-ar fi cazul să primești. Ei...

LIZ: E simpatic foc, bătrînul. (Tare.) Sînteți foarte simpatic. Pot să mă îmbrac, iubituie?

BAZIL (întinde iar paharul): E goală ca sticla asta.

(Al toarnă, Bazil bea.)

AL: La fel de scrîntită ca tine.

BAZIL (hotărît): Nu, nu cred. Mulțumesc. (Privind paharul.) N-am să mai pun apă, că l-am aghezmuit prea tare. Scrîntită? Nu mi se pare deloc. Așadar, înveți. (Semn spre Liz.) Ciao, rîndunice!

(Lumina scade.)

LIZ: Ciao, papa.

(Lumina s-a stins.)

Scena 3

Bazil și Dem cîtesc ziarele, cufundați în fotolii. Dem e îmbrăcat cu pantalonii de la costum, cu flanelă de corp și cu halat de casă. Un moment, tăcere.

BAZIL: Auzi? Serie că papuașii din Noua Guinee au aflat cu surprindere că propriii lor copii sînt buni de mîncat. (Dem tace.) Comestibili! (Dem tace.) Da' pe părinți cine-i mîncă? (Va privi în ziarul lui Dem.) De necrezut, dom'le! Dar e nemai-pomenit! Imi dai voie? (Privește iar în ziarul lui Dem.) Incredibil. Nu se poate, dom'le.

DEM: Ce să nu se poată?

BAZIL: Că în ziarul tău nu scrie știrea asta. (Mai privește o dată data ziarului.) A, da, așa mai merge. (Ride.) Citești ziarul de ieri, Dem.

DEM: Criză de timp, cumnate, criză de timp.

(După o pauză.)

BAZIL (lovește ziarul cu palma): Te-aș deranja cu o întrebare...

DEM: Zi-i.

BAZIL: Da' să știi că-i adîncă rău... filozofică.

DEM: Dă-o pe filozofică... Ipîngescule.

BAZIL: Cum e cu conștiința asta, Dem? Uneori, își cam face mendrele, și n-ar trebui. Cînd rămîne în urmă... cînd o ia razna înainte... Ce, e de capul ei? Și, apropo, față de cine rămîne în urmă? Față de capul care o poartă?

DEM (rizînd): Te complici... te complici. Conștiința? O ai sau n-o ai. Da' de ce mă-ntrebi?

BAZIL: Fiîndcă i-ai promis lui Meri c-o duci la restaurant și tu ți-ai pus halatul de casă.

DEM: Drace, cum am uitat! (Sare din fotoliu.) Unde-i Meri?

BAZIL: A urcat să se schimbe.

DEM: Cînd cobor eu, urcă ea... cînd coboară ea, urc eu...

BAZIL: Ca la hotel. (Coboară Meri, foarte atrăgătoare.) O-la-la! O-la-la!

MERI: Hei, Dem!

DEM: Iartă-mă. M-am luat cu vorba. Imi pun imediat costumul. Doamne, ce soție minunată am! (Vrea s-o îmbrățișeze, Meri se eschivează, apoi cedează.) Hai, hai, nu fi zgîrcită cu frumusețea ta. (O sărută.) Așteaptă-mă o clipă.

MERI (în timp ce Dem iese): Vezi să nu-ți pui vestă, că nu se mai poartă. (Lui Bazil.) Parcă știe ce se mai poartă! Dar nici că-i pasă. N-am ieșit amîndoi de nu mai țin minte... Planurile mari, beby, se fac numai într-o ambianță plăcută, stropită cu șampanie... E în joc viitorul lui Alexandru. Dem are o perioadă grea. Necazuri cu navetiștii... Mereu are o perioadă grea. Și eu rămîn regina care comandă pionul. Pricepi? O să fac o mutare formidabilă.

BAZIL: Gambitul damei...

MERI: Ce?

BAZIL: Băiatul mamei.

MERI : Il iubesc, îl iubesc. În absența lui Dem, el e singura mea alinare. Îți place rochia mea ? (Face o piruetă.) Sper s-o aprecieze și soțul meu. Deși... deși n-are ochi s-o admire. Sau fi plac altei ? Nu, nu cred, n-are cînd. E omul secolului, robul tehnicii.

BAZIL : Vorbești ca o soție neglijată, Meri. MERI (oarecum stînjinită) : Nu te lua după aparențe. Bătrînețea nu aduce daruri nimănui, beby.

BAZIL : Ba aduce. Tanti Angela a primit cadou o centrifugă de stors fructe. E bulgărească, totuși merge.

MERI : Poate că i-au căzut plombele. Are șaizeci de ani. (Dem coboară scările.) Hei, Dem ! (Cu veselie mimată.) Sper să nu fie o iluzie optică. (Dem s-a oprit.) Curaj, curaj. Mergem la restaurant, nu la eșafod, scumpule. (Lui Bazil.) Peria de haine, te rog. (Îi controlează manșetele.) Eram sigură, ți-ai pus butoni de două feluri. (Bide.)

DEM : Lasă... nu-i esențial.

(Bazil îi perie costumul.)

BAZIL (cu însuflețire) : Ce faci, ce nu faci, iar scrie la gazetă despre tine. (Lui Meri, citind.) „Un director cu 3,5 zile concediu pe an”. Vezi „Flacăra”.

MERI (rece, fără plăcere) : Știu, am citit. Mi se spune și la serviciu.

BAZIL : Nu trec bine trei săptămîni și iar serie...

MERI (nu-i face plăcere) : Scutește-mă !

DEM (lui Bazil) : Te rog să taci. E o scenă conjugală.

MERI (izbușind, totuși stăpînit) : S-a învățat cu ziaristii ca pruncul cu suseta. Nu mai avem nici un soi de eșecuri... sîntem pasta aia viscoasă fără nici o sefiteic de orgoliu... Parcă ar lucra pentru ziaristii.

DEM (lui Bazil) : Știi că nu-i face plăcere.

MERI : E normal să nu-mi facă. În fine... să lăsăm acum. Nu-i momentul.

DEM (blind) : Nu-l lua în seamă. (O privește cu o anume vină. Are datorii față de ea ?) Fă-te că n-ai auzit. (Meri schițează un zîmbet.) Îți mulțumesc pentru zîmbet, Meri. Nu știi dacă-l meritam.

MERI (enigmatic) : Deși... deși nimeni nu-și imaginează ce preț plătim pentru abnegația ta. La ce oră vine mașina ?

DEM (repede) : Peste o jumătate de ceas.

MERI : Află că... nu ți-am zîmbit din tot sufletul.

DEM : Știi că mă mulțumesc cu puțin. Cu o fărîmă din surisul tău, rezist o săptămîină. În rest, probleme... și iar probleme.

MERI (incordată) : Nu-i prea puțin, totuși ? Iartă-mă, nu mă gîndesc la tine, mă gîndesc la cît rămîne închis în mine... pierdut, nedăruit nimănui... ție. Simt că mă lasă nervii. Și-șai fi dorit din toată inima să fiu drăguță, caldă... fiindcă ne vedem atît de rar...

DEM (știe că nu poate fi crezut) : În două, trei luni, revenim la normal. (Siese.) Modernizarea asta presupune un efort gigantic și...

MERI : ...atît de rar încît aflu din ziare ce mai faci. Transpiri ? Ți-ai uitat pe tine flanela de corp. O să-ți fie cald la restaurant.

DEM (oftează) : Atunci mă duc să mi-o scot. (Urcă scările.)

MERI (își descarcă nervii asupra lui Bazil) : Toți scriu despre marea lui competență, despre grija lui părintească față de tinerile vîlstare. (Ironică.) Cum le dă pîpîcă și pernuță, beby, la cîminul burlacilor. (Țipă.) Despre mucoșii de la școala profesională. Cum vin viței... și el îi preface în... adulți. Ce-ar fi, zău, să chem un domnișor de ziarist, tot de la „Flacăra”. O pagină cu poze. El, neînfricat, cu un ceas arătînd cincisprezece ore de muncă deodată... eu, într-o rochie de mireasă țesută din pinza de pîianjen a așteptării... și deasupra un titlu de-o șchioapă : „Soțul ideal”. Șaizeci de mii de exemplare. Redactor-șef : Adrian Păunescu. Ce-ar fi, zău ?

BAZIL : Nu se publică.

MERI : De ce să nu se publice ? E un adevăr care mă chinuie...

BAZIL : Calitatea de soț interesează un cerc mai restrîns...

MERI : Oare ?

BAZIL : Nu-i o problemă națională, cum crezi.

MERI : Așa ? Da' care-s problemele naționale ?

BAZIL : Investițiile... productivitatea... crosul „I Mai”...

MERI : Te pricepi, te pricepi. (Amar.) Fac și eu haz de necaz...

BAZIL : Să știi că poporul român a scăpat, rizind, de multe anomalii.

MERI : Ce nervi poate să aibă omul ăsta ! Și nu-mi explic, Bazil... pe cît e de îndărătnic cu noi — uite cum se-mbracă, ce demodat, ce nepăsător, spune „Da, Meri” și face cum știe el, și habar n-are să-și asorteze cu cravată... Cică nu-i esențial ! Ce spuneam ? AAA... pe-atît e de energetic la slujbă. Sincer să-ți spun, o să ajungem în situația de a ne instala un videotelefon... omul ăsta o să moară de investiții, de productivitate... o să apuce ziua cînd o să mă înțeleg cu el prin scrisori.

(Dem coboară.)

DEM (de pe trepte) : M-am gîndit s-o luăm pe jos, Meri. E mai sănătos. Masa e reținută.

MERI : Pe jos ?

DEM : Facem o plimbărică de seară. Braț la braț.

MERI : Fără crayată nu te iau la restaurant.

(Dem verifică, n-o are.)

- DEM : Mama ei de etichetă ! (Urcă în fugă.)
- BAZIL : E singurul director fără cravată din Europa. Costumul lui e halatul albastru spălăcit.
- MERI (*melancolică*) : Aș fi vrut să fac din seara asta o aniversare. Dar nu mă pot stăpîni. Mă ia gura pe dinainte. O să stric totul. Ajută-mă, Bazil.
- BAZIL : Dacă vă certăți, mă retrag.
- MERI : Inutil, beby. Știu că ascuți la ușă. Așa că, rămîi !
- BAZIL : Voință, Meri, ce naiba ! Urmează-ți planul. Joacă și tu puțin teatru... de amatori. Prefă-te fericită.
- MERI : Nu doresc nimănui să fie în situația mea.
- BAZIL : Știu. Alexandru e un copil cu probleme.
- MERI (*ca trezită din vis*) : Un copil ? E un bărbat în toată firea.
- BAZIL : Sfatul meu e să plecați pe jos. Natura calmează.
- MERI : O să-ncearc. Numai că... nu ne prea potrivim pașii. N-avem aceeași cadență. Mă ține de braț atît de stîngaci, încît prefer mașina. (*Oftează.*) N-ai vrea, pînă coboară, să-mi reciti ceva minunat din Shakespeare ? Că el nu știe...
- BAZIL : Să-ți recite, el, din Hegel. L-a învățat din scoarță-n scoarță.
- MERI : Glumeț incurabil ! Hegel mă crispează. Pe cînd Shakespeare îmi dă, așa, sentimentul că sînt și eu o furnică folositoare la Institutul de proiectări.
- BAZIL : Fie... (*Caută în memorie.*) „Durerile vin una după alta / Și-și calcă-n urme. Ofelia s-a înecat !“
- MERI : Ceva mai vesel... Mă întristezi.
- BAZIL : „A fi sau a nu fi“... A avea sau a nu avea un băiat student.
- MERI : Nu fi cinic. Știi cît mă doare.
- BAZIL : „Stai să gîndim puțin ! Să cumpănim și mijlocul și timpul Uzelii noastre. Dacă-i să dăm greș, Să ni se vadă gîndu-nstîngăcit, Mai bine nu-ncercăm ; de-aceea, cred Că trebuie să-l sprijinim c-un altul. Să izbîndim cu-aceasta. Stai să vîd.“
- (*Se oprește, concentrat.*) Nu știu mai departe. (*Ridică din umeri.*) N-am sufler.
- (*Dem coboară.*)
- MERI : Pornim ? Vreau să plecăm imediat, pe jos.
- DEM (*ghinion*) : Plouă. A început să plouă.
- BAZIL : Vreme de ceartă.
- DEM : Și, e păcat de rochia ta minunată.
- MERI : O, merçi. Îți place ? ! (*Îl măsoară.*) Dem, dragă, să dăm stofa aia englezească la un croitor bun, să arăți și tu mai... mai contemporan. Haina face pe om.
- DEM : Da, da... într-o zi... se impune. Deși, nu-i esențial... (*Bazil s-a retras, face căr-*
- țile.) Plouă, fir-ar să fie. N-avem noroc. (*Se aude ploaia, slab.*) Meri ! (*Nu răs-punde.*) Meri ! (*Își așază cravata.*) Meri !
- MERI : Scuză-mă. Ascultam ploaia. Vrei să-mi spui ceva ? Poate, vrei să știi ce face Alexandru ?
- DEM : Și asta. Ați plătit meditorul ? E totul în regulă ?
- MERI (*precipitat*) : Plătit. Și Al învăț.
- BAZIL (*de la masa lui*) : Învăță groaznic.
- DEM : Și, la ce... dacă-mi permiți ?
- BAZIL (*nu pierde ocazia*) : La anatomie.
- MERI : Învăț la ce-i trebuie. La ce se impune, ca să rămînă într-un oraș.
- DEM (*cam nemulțumit*) : Așa. Asta-i criteriul tău, deci.
- MERI (*apăsât*) : Criteriul nostru, Dem. (*Mică pauză.*) Am chemat tapiterul și-a instalat niște jaluzele. (*Insufleșită.*) Să nu se vadă lumina din stradă. Pentru că învăț și noaptea și nu vreau să mai afirmе unii și alții că face petreceri cu femei.
- DEM (*mormăind*) : Va să zică, încearcă la comerț exterior.
- MERI (*surprinsă*) : Încearcă ? Reușește, Dem. Anul ăsta, trebuie să mergem la sigur. La si-gur !
- DEM (*neîncrezător*) : Crezi că are vocație ?
- BAZIL (*sieși*) : Chiar ieri mi-a dat un dolar mită, să nu-l spun lui Meri... Săraca, ea nu știe nimic... Să nu-l spun lui Meri că a făcut rost de alți șase dolari și-a cumpărat o sticlă de whisky, s-o bea cu pipițele lui. Pretinde că vodka îi stă în gît. (*Face cărțile.*)
- MERI : Ah, nu pe vocație mergem, dragule. Ce, băiatul cosmeticienei a avut ? Și e ditamai student la electronică, fiindcă femeia asta are bani, deși... e o femeie simplă. Extrage seul de oaie din carne congelată și zice că-i lanolină. Perspective contează. Vocația ! Vocația vine după aceea.
- DEM : Mda. Comerț exterior... Aeroporturi, limbi străine, tranzacții. Frumos. Visul tău dintotdeauna.
- MERI : Visul tuturor părinților... N-ai vrea să stai de vorbă cu el ?
- DEM : Dacă zici că învăț... să nu-l deranjăm.
- MERI (*șarpe dulce*) : Cu un tată ca tine, nu rămîne nimeni peste graniță, iubitule.
- DEM : Vorbești de parcă ar și avea biletul de avion în buzunar.
- MERI : Ar putea să-l aibă, dacă ai vrea tu.
- DEM (*sceptic*) : Eu ? Eu vreau... numai să vrea și el. (*Mai mult sieși.*) Ce-o fi în capul băiatului ăstuia, că nu-l prea trage ața la carte ? !
- MERI (*se face că nu aude, îl sărută*) : Sînt atît de puține locuri, Dem, încît... dacă ai vrea tu să între acolo, m-ai face o mamă fericită. Fe-ri-ci-tă !
- DEM (*rece*) : Locuri puține și carte multă, Meri.

MERI : Toemai de aia... Mai cunoaștem și noi ceva lume bună... ministrul adjunct sau rectorul. Sper să nu-l fi schimbat. (*Aprinsă.*) Cu rectorul ai fost coleg de școală primară, la voi în sat, Dem ! Nu sintem Robinson Crusoe, să trăim pe-o insulă pustie. Copiii noștri au toate șansele... și dreptul să aleagă... Așa că, înainte de examen... (*Îl mîngîie.*) Înainte de examen...

DEM (*bănuitor*) : Înainte de examen, ce ?

MERI : Se obișnuiește să stabilim o legătură cu... (*Cerindu-i indulgență.*) Al nu mai e așa proaspăt, la zi, cu materia... și-a cam pierdut deprinderea de a învăța sistematic... E și firesc... Tu știi cel mai bine cum e sînd pierzi trenul, cînd îți trece cheful de carte și...

DEM : Să fie clar : nu pun pile.

BAZIL : Pas parol !

MERI : Dar e atît de simplu, dragule... E vorba de băiatul nostru... de prestigiul nostru... de continuarea unei tradiții de familie...

DEM (*lărgindu-și nodul la cravată*) : Ufff. De asta mergeam la restaurant ?

MERI (*evaziv*) : Poate că am fi discutat și despre asta... și despre altele... în vreme ce muzica ar fi cîntat și noi am fi dansat și... (*Plînge.*) Alți copii pot să reușească, numai băiatul nostru nu încape, fiindcă ți se pare imoral să intervii, cu prestigiul tău...

DEM : Poți să plîngi pînă poimartî. Pile nu pun. Meri, sînt brutal...

MERI (*revărsare de dispreț*) : Psihologie muncitorească ! Tipă originea în tine. Ți-pă.

DEM : Exact. De aia și sînt unde sînt. Să nu pun pile. Să nu mă joc cu puterea. Să nu fac trafic de influență.

MERI (*își revine ; cu tenacitate*) : De ce să ne cramponăm de un cuvînt odios : pile ? Pile, pile ! De ce să nu numim asta „un mic ajutor tovărășesc“ ? ! Așa se ajută între ei tovarășii. Tovarășul director, cu tovarășul rector... care, fără-ndoială... (*cută urmarea*) au fumat pe aceeași uliță mătase de păpușoi... Îi faci și tu un gard de fier la vilă sau un garaj metalic...

BAZIL : Cade dintr-o greșeală într-alta. Din lac în put.

(*Dem neagă din cap.*)

MERI : Ah, înțeleg : nu e moral. Dar ce e moral ? Să dăm înapoi e moral ? Chiar nu faci nici o deosebire între băiatul spălătoresei și copilul nostru ? Aia, da, are toate perspectivele pe-un șantier. Și alții... și alții...

BAZIL : Dar băiatul Tîncăi e student, Meri.

MERI (*lui Bazil*) : Gurraa ! (*Lui Dem.*) Spune-mi, tu, care gîndești dialectic, copiii nu trebuie să-și depășească părinții ?

DEM (*calm*) : În țara asta, numai dacă au vocație. Dacă muncesc pe brînci. (*Se aude ploaia.*) De fapt, aici trebuie să ajungem. (*Lui Bazil.*) Bună, aia, cu băiatul spălătoresei.

MERI : Aha ! Da' pînă atunci mai este. Hai, recunoaște... Trebuie să ne orientăm, nu-i așa ?

DEM : Fiecare, pe propria lui valoare.

MERI : Ești brutal și... n-ai învățat încă nimic din...

DEM : Poate că prima generație de intelectuali nu-i întotdeauna reușită.

MERI : În schimb, prima serie de... grași e perfectă. Iartă-mă, mi-am ieșit din fire... începe să mă cuprindă deznădejdea.

DEM : Chiar dacă pierd, sînt cîstît. (*Mică pauză de respiro.*) Spune-mi că m-am îngrășat, că hainele stau pe mine ca pe-o...cămilă, că mi-a căzut părul și că mă-nînc mult și, în consecință, sforăi... că una și alta... că nu mai dormim în același pat... Și n-am să mă supăr. Dar nu pun pile. Mi-e rușine. Ru-și-ne.

BAZIL : Chintă spartă !

MERI : Ingrozitor... (*Plînge.*)

DEM : Te rog să nu plîngi.

MERI (*supralicitează*) : O să-l înhațe, ai să vezi, o să-l înhațe Miliția sau Forțele de muncă. O să primim un telefon. Există o lege aspră, care... O să-l arunce, hăt, pe-un șantier, într-o baracă plină de păduchi...

BAZIL : În socialism nu mai sînt păduchi, Meri.

MERI : Gurrrraa ! Unde va absolvi și școala golăniei... fără supravegherea unei manie. O să se culce c-o țopirlancă de macaragită și-o să ne trimită acasă, printr-o barză, un foarte mic țigan din flori...

DEM : Ei, ei ! Lasă spectrul ăsta gorkian. De *Azil de noapte*. Chestia asta nu mai există. (*Impetuos.*) Trebuia să rupă cartea cu dinții. A avut tot ce i-a trebuit.

MERI : O să-l înhațe. O să-l cocoate pe schele, și el e debil... și are rău de înălțime. O să facă ulcer, fiindcă-i nervos. O să-i fie frig. Vai de minutele lui albe ! Și-o să cadă într-o groapă cu var, și-o să avem în familie un erou al tinerei generații. Va fi pelerinaj pe strada noastră. Abia aștept să sune telefonul : „Alo, dați-ne copilul !“

BAZIL : N-o să-l înhațe, doar e băiat de director.

DEM : Nu-i obligatoriu să reușească la comerț exterior. Toți vor la „exterior“. (*Linîștînd-o.*) O să-i găsească un post temporar... la uzină. Ceva, pe-acolo... asta pot să fac. O să dea de greu. O să-și lăge mințile-n cap și, la anul...

MERI (*nu ne putem permite*): La anul? Au trecut trei ani, până acum...

DEM: La anul mă ocup eu de el. O să meargă pe sirmă. Îți jur...

MERI: Poate că... o să te ocupi și de mine... ceva mai mult.

DEM: Știu, dragă mea. Frumusețea unei femei... trebuie degustată la vreme... nu după pensie. (*Bazil se ridică să plece.*) Nu, nu, rămii... și tu... și ea, sinteți oarecum frustrați... rămii, Bazil, de fapt, ești un om minunat... și Meri, de asemenea... nu mai poate suporta... luptă să nu se ofilească... fiindcă eu sint un om arhi-ocupat... (*Ferm.*) La anul, mă ocup eu de el!

MERI: Numai să nu fie prea târziu. Să nu sune telefonul.

DEM: N-am să fac Einstein din el... Da' om tot îl fac. (*Privește ceasul.*) Cred c-a venit mașina, Meri. Mergem? Hai, și-an promis.

MERI (*epuizată*): Să mergem? Unde să mergem? Aaa... Nu, Dem. Sufletul meu nu mai vrea să danseze. (*Pauză. Se aude ploaia. Sună telefonul, insistent.*) Vezi? Sună!

DEM (*la început neutru, apoi bănuitor*): Și, ce, dacă sună?

MERI (*cuprinsă de teamă*): Răspunde, dacă ai curaj.

DEM: Eu? (*Marșează.*) Să dăm întâietatea doamnelor.

MERI: Îngrozitor...

DEM: Fii draguță și...

MERI: Eu? Tu! Ești bărbat.

DEM (*încercînd să-și păstreze cu greu calmul*): Dar e lingă tine, Meri.

MERI (*nici prin cap nu-i trece*): Acum să te văd. Ești tatăl lui.

DEM: Și tu ești mămica lui bună. Care-i dă bani de buzunar. O fi șoferul...

MERI (*sardonice*): N-ai curaj!

DEM: Dar e o prostie, Meri, să crezi că are vreo legătură cu...

MERI: Are! Simt că are.

DEM (*calm*): Are, pe naiba! O să-I ridie.

(*Se îndreaptă spre aparat. Telefonul nu mai sună. Dem revine în fotoliu. Se așază. Telefonul sună din nou.*)

MERI (*criză*): Ridică-I odată, că-mi ies din minți! (*Mîinile la urechi.*)

DEM: Bine.

(*Se ridică din fotoliu, dar Bazil a și ridicat receptorul.*)

BAZIL (*speriat*): Miliția? Alo! (*Lumina se stinge treptat.*) Alo, Miliția, Forțele de muncă? (*Lumina scade vertiginos.*) Alo, alo, Miliția, Forțele de muncă? (*Ultimele replici, pe întineric.*)

Aceeași seară, ceva mai târziu. Camera lui Alexandru. Liz și Al privesc fotografiile de pe pereți.

LIZ (*blind reproș*): Te-aș ruga, băiețoș, să nu mai încerci să mă săruți.

AL: De ce?

LIZ: Am senzația că-mi îmbrac paltonul.

AL: Ciudat fel de a face dragoste...

LIZ: Asta-i stilul meu. Îmbrăcată. (*Spre fotografieii.*) Ce figurație nebună!

AL (*a pierdut mult teren în fața ei*): Eb, neamuri. Din partea mamei.

LIZ: Parcă-i un miting de bătrini, fratele meu!

AL: Doctori, profesori, mă rog, arhitecți, ingineri, artiști... Asta e mătușa Olia. Seamănă cu Bismark. Un adevărat mareșal.

cu oizme și pistoale. Chestia aia din mină e o pușcă. Are optzeci de ani, vede fără ochelari, bagă ață-n ac și aude cum mișcă furnica în iarbă. A vînat pe vremuri o jumătate din urșii de la Sinaia. (*Pauză.*)

Liz! (*Liz tace.*) Ori de cite ori te privesc, îmi vine să te sărut.

LIZ: Abține-te. Eu, cum mă abțin? Hai să fim serioși...

AL: Dacă-mi vine, ce vrei să fac?

LIZ: Fă un duș rece. Și, ăștia?

AL: Unechiul Paul. A construit patru sute de poduri. Aia e tanti Didina. Ginecologă...

LIZ (*interes*): Ginecologă? Ii știi adresa?

E bine să cunoști o ginecologă...

AL: A murit, Liz.

LIZ: De fapt, n-am probleme cu băieții de la „moravuri”... Săraca.

AL (*trecînd mai repede*): Domnul Jean, orientalist, domnul Yoga, nevastă-sa, Bebe arhitectul, clanul mamei. Cam așa... cam cit republica San Marino. Toți ăștia au lucrat cu partea de sus, cu capul... n-au prea arat și semănat... mîini fine, obraz subțire... Și, toți, sub călețul mătușii Olia, în afară de dumnealui. (*Arată.*) Bonjour, papa! Cum te mai simți? E bunicul Virgil, Singur, din tot acest cimitir de celuloză, care nu s-a repezit în mine să mă educe.

LIZ: Ce mustăți formidabile are! Ca-n Walt Disney.

AL: Cînd l-au dezgropat, acum șapte ani, n-au găsit din el decît mustățile. L-a durut în cot de toți. La noi, Liz, în familia mamei, femeile au pus mina pe putere. Un fel de regat al femeilor. Buna Celestina a trăit nouăzeci și nouă de ani...

LIZ: Vegetariană...

AL: Vegetariană, dar cu tacîmuri de argint. Cînd se spălau vasele, se umplea casa de

- mușcă. Asta, acum patruzeci de ani. Azi, e liniște și întineric.
- LIZ : Serios ? Foarte nostim. Ești draguț să te-ntorci o clipă cu spatele ? Mi-a căzut o bretea. Așa. Gata, acum e bine.
- AL : Scrisorile mătușii Olia sînt un adevărat roman epistolar despre păstrarea moravurilor. Numai că pe mine mă lasă rece. Noi, tu, eu... am rupt-o definitiv cu trecutul. Chestie de istorie. Deși... (*se codește*) deși...
- LIZ : Zi-i odată, ce te bilbiți.
- AL : Toți așteaptă de la mine să ajung bucuricul pămîntului.
- LIZ : Și, pe tîme te doare-n cot. Kiki-bambus. Toate-ți vin de-a gata.
- AL : Mă invidiezi ?
- LIZ : Dimpotrivă, te compătimesc. (*Ii alintă părul.*) Pari necăjit... Pot să te ajut cu ceva ? Excluzînd situația de a mă dezbrăca.
- AL : Am, așa... un fel de lehamite... o dispoziție neagră...
- LIZ : Ca atunci cînd ești melancolic... sau te-ai îngrășat prea tare... sau plouă...
- AL : Pe dracu', astea-s invenții.
- LIZ : Ești sigur ?
- AL : Că mi s-a făcut lehamite, da.
- (*Pauză.*)
- LIZ : Să fac vreo legătură între unchi și mătușile tale și... faptul că ești un... gagi ?
- AL : Aăăăă... o legătură, zici ? Cu cimitirul asta de celuloză ? Adevărul e că m-am cam împotmolit. Cînd am reușit la sport, la I.E.F.S., unde-mi plăcea... jucam tenis binișor, antrenorii spuneau că am chiar vocație... singura mea vocație... familia mamei s-a învințit... că nu suportă profesorii de tumbă... și mi-au retras actele. Scurt pe doi. Nervi, scandaluri, leșinuri. Apoi am ratat la medicină, n-am tăiat o găină în viața mea. Și, sai, băiete, în aceeași vară, la o stație meteorologică pe Ceahlău... să fug de scandalul de-acasă. Băutură, fete, aiureală, foarte plăcut și haios. Am stat un sezon. Mama m-a adus pachet acasă, că moare nu știu care mătușă. Aaaa, ginecologa. Și-am pierdut vremea pe ici, pe colo, am ars gazul.
- LIZ (*aproape indignată*) : Bine, dar tu n-ai, întîmplător, și-un tată ? Care să te palmuiască ?
- AL : Eh... am. Tovarășul Feneșan. Tata n-are vreme să-mi deie palme. E, ca să zic așa, la dispoziția funcției.
- LIZ (*surprinză*) : Așa ! Cine nu-l cunoaște ? ! Păi, despre el toată lumea vorbește că-i un om...
- AL (*intrerupe, tăios*) : Fericit ? Poate că uzina e fericită să-l aibă. (*Mohorit.*) Ne vedem din an în paști...
- LIZ (*veselia ei s-a topit*) : Iartă-mă ! (*Totuși, nu-l cruță.*) De-aia faci bișniță și celelalte. Băuturile astea... îți să pari un bărbat puternic, flegmatic. (*Ambiguă.*) Bărbatul
- să fie bărbat unde-i stă cel mai bine.
- AL : În întreprindere... (*Rid amîndoi.*) Știi că ai haz ?
- LIZ : Știu. Bișniță... ploșniță, tot una. (*Descoperă onomatopeea.*) Ești un gagi care face bișniță ploșniță.
- AL (*amenințător*) : Termină odată !
- LIZ : N-ai vrea să mă săruți ? Da' repede !
- AL : Nu obișnuiesc să-mi sărut educatorii.
- LIZ : Respingi oferta ? (*Al o sărută, totuși, pe frunte.*) Sărutul lui Iuda. Parcă mă simt ceva mai în siguranță. Imi intrase o idee în cap : că ești un soi de golan...
- AL (*ar dori să-și arate colții, dar nu-i are*) : Și, nu sînt ?
- LIZ (*jublează*) : Dacă erai, mă aflam acum sub plapumă și bătută măr.
- AL : Tiii, ce-ți poate mîntea asta blondă ! (*Are o idee.*) Ce-ar fi să imprimăm ceva ?
- LIZ : Chiar că începusem să mă plictisesc...
- AL (*pregătind casetofonul*) : Păi, cum să nu te plictisești, dacă pe tine scrie, oriunde aș pune mîna : „Nu intrați, căine rău !” ? Chiar și pe medalionul ăla... dintre cele două misterioase coline.
- LIZ : Ai viziuni, băiețaș. Nu sînt decît sinii mei și nu scrie nimic.
- AL (*arătînd casetofonul*) : „Sony” ! O sută șaptezeci de dolari.
- LIZ : O sută șaptezeci de zile pușcărie. (*Il prinde de mînă.*) Tare aș vrea să știu dacă ai iubit cu adevărat vreo fată.
- AL : Ce-ți veni ? Sigur e-am iubit. E singura plăcere care nu costă bani. (*A prins-o de mînă pe Liz și-i ia pulsul.*) Ssst ! Doi, patru, șase, opt... Liz are pulsul optzeci. În loc de inimă, are o pietricică. Nici un pic de emoție... (*Casetofonul înregistrează.*)
- LIZ (*îi lipește capul de pieptul ei*) : Pune urechea aici. Bate normal.
- AL : Mamă, ce fierbinte-i ! Poți fierbe un ou subțioară.
- LIZ : Acum, eu. (*Ii ia pulsul.*) Billy-bișniță s-a aprins. Are pulsul 180.
- AL : Ești obișnuită cu bărbații...
- LIZ : Ca țiganul cu sînțea. Ne aflăm cu microfonul în camera lui Billy-bișniță...
- AL : Temperatura lui Liz este foarte ridicată...
- LIZ : Patru fete au fugit de la școala de re-educare și una se numește Liz și se află chiar în fața microfonului.
- AL (*sare, ars*) : Stricăm banda, Liz.
- LIZ : Nimănui nu-i trece prin cap să mă caute într-o casă atît de onorabilă.
- AL (*dur*) : Încetează cu prostiile !
- LIZ : Dar e purul adevăr, băiețaș. Sînt o de-aia.
- AL (*regret*) : Tocmai cînd începusem să simt o oarecare simpatie sinceră...
- LIZ : Vai, îmi pare rău. Și mie... îmi plăci puțin.
- AL : Să lăsăm glumele de-o parte. Hai, mai zi ceva.
- LIZ : Dar nu-mi arde de glume. Nu vreau să te trag pe sfoară.
- AL : Păcat de tine, fetițo. (*E distant.*)

LIZ (*lacrimi*): Ihă. M-au... m-au pescuit. Leri ne-a învoit în oraș și-am șters-o.

AL: Ce ghinion! Și ești atât de frumoasă... (*Rece.*) N-ar fi prea plăcut pentru reputația casei... să se afle în oraș că...

LIZ: Știu... știu. (*Plînge cu sughiuri.*) Ți-e frică... e normal. După ce că faci bișniță, hop și una ca mine, pe capul tău. Bietul băiat! O să plece chiar acum. (*Se întinde pe pat.*) Ți-ar place să mă vezi în cătușe? Când am pulsul 150? Da? Îmi dai cu piciorul? Ai inima asta? De căine-lup?

AL: Vorbește mai încet. (*Ii place fata.*)

LIZ (*se ridică*): Bine. Plec. Să-mi reiau locul la zdup. Liz cea de optsprezece carate, din nou la zdup. Am fost o mincinoasă. (*Indignată.*) Iar tu ești un laș! Billy-bișniță nu poate fi decît un laș. Știi ce? Credeam că ești un gagiu adevărat și, cînd acolo, ești un terchea-berchea. Habar n-ai ce vrei. Nu ești nici măcar un sfert de golan, cum te crezi. Nici cinci la sută gagiu. (*Al îi barează calea.*) Dacă nu mă lași, țip. Mi-e silă de astfel de tipi.

AL: Liz!

LIZ: În lături, că țip! (*Dezgust.*) Băiețelul mamei vrea carne crudă fără nici un risc. În lătuuuuri!

AL: Îmnezeule, taci odată!

LIZ (*dispreț suveran*): Știam că bișnițarilor le place aurul. Eram sigură c-o să mă păstrezi. Fricosule!

AL (*descumpănit, atins în amorul propriu*): Dacă... dacă ești fugită de la școala aia...

LIZ: Da. Sînt fugită. Și-o să mă întorc.

AL: ...n-am să te ating.

LIZ: Să mă atingi? Dă-te la o parte, că țip.

AL (*îi pune mina pe gură*): Te rog, te rog, taci.

LIZ (*imperativă*): Să nu mă atingi! Că sînt o broască și am riic. Nu vezi că-s o broască?

AL: Doamne, ce încurcătură! (*Iși amin-tește.*) Ah, casetofonul!

(*Il închide. Liz, calmă, vine lîngă el.*)

LIZ (*cu simpatie*): Știi ce, băiețar? Ești mie și-ți bate inimioara prea repede. Un miel rătăcit de turmă. Dus de mătușa Oliă în pădurea de turtă-dulce și lăsat singur printre zaharicale. (*Lumina scade.*) Și băiețelul s-a rătăcit îngrozitor, fiindcă nu știe ce bunătați să aleagă. (*Lumina scade.*) Știi ce? Sărută-mă repede, și-o să-ți treacă. (*Lumina s-a stins.*) Ești brînză bună în burduf de căine. Am să te spun lui taică-tu, odrasla păcătoasă.

CORTINA

ACTUL al II-lea

Scena 5

A doua zi. Camera de zi a vilei. Bazil, cufundat în fotoliu. Intră Meri, amestec de deprimare și uimire. Pregătește o mască. (*Operațiunea cu oul, cu lămîia etc.*) Se privește în oglindă, apoi aruncă ceașca. Il vede pe Bazil.

MERI: Tu? Aici? Parcă citeai, în camera ta. Mă urmărești? Te hrănești din suferința mea? Ce cădere groznică! Nu vrei să mă ajuți să depășesc clipa asta? Să

aflu ce s-a întîmplat sub acoperișul casei noastre?

BAZIL: De ce-ai aruncat... chestia aia?

MERI: Pentru cine să fiu frumoasă? Pentru nimeni?

BAZIL: Ei, ei, și tu, nu mai pune la inimă. Cum a fost la restaurant?

MERI (*mai întremată*): Ai văzut? Eu, nu și tu, și el m-a luat în brațe ca pe-un fulg.

A fost oarecum plăcut. După scena penibilă cu telefonul... Ce-o fi apucat-o pe mătușa Oliă, la ora aia, nu știu. Cică, vine la noi, poimîine. Drept să-ți spun, nu-mi convine. Mi-a căzut greu la stomac. Zice:

„Ții minte, Meri, cînd a murit maică-ta?”

„Țin“, zic. Adică, fă-mă, Doamne, să priccep că m-a ajutat cîndva. Și, pentru asta vrea să-i fiu recunoscătoare toată viața.

File. Da! să stea la ea acasă. Ii trimit bani... Dem nici nu știe. Dealtfel, nici nu

I-ar interesa.

BAZIL : E o mumie egipteană.

MERI : Bani și medicamente. „Vin să-mi văd nepotul”, zice. (Pauză.) Am făcut o imprudență, Bazil. Anul trecut i-am trimis o scrisoare... când era bolnavă. Ziceam, să moară împăcată, în privința lui Al. I-am scris că-i student. Și uite că ea n-a murit... și uite că Al nu-i student... și uite că m-am certat cu Dem. Nu admit, însă, nici punctul lui de vedere.

BAZIL : Mie mi se pare rezonabil.

MERI : Rezonabil ? Când ideea secolului e una : fă-ți copilul intelectual !

BAZIL : Dem spunea că, atunci când te naști dintr-o familie de ingineri, care se trag dintr-o altă familie... mă-nțelegi, se referea la noi... și tot așa, înapoi, pînă la fundarea Romei, nu-i obligatoriu să...

MERI (dur) : Ba-i obligatoriu !

BAZIL : Ba el ți-a demonstrat că nu. Vine o vreme când așa se rupe. Simplu. E dureros, dar se rupe. Poc, fis, gata. Începe altceva. Mai bun sau mai rău, Dumnezeu știe. Poc, fis, gata. (Face semnul crucii.)

MERI : E multă fatalitate în afirmația asta.

BAZIL : Ba, deloc. Lucrează legea compensației. Urcă alții. Și, tot așa.

MERI : Există, apoi, și o idee de confort... care la el nu contează. (Pauză.) Băiatul meu, ai auzit bine, băiatul meu trebuie să reușească. Nu-mi pasă de alții. Singura noastră datorie e să-l vedem ajuns și aranjat pe undeva. Indiferent de mijloace.

BAZIL (aplanare) : În regulă... Numai că se pare că s-șters-o.

MERI : Știi ceva, și taci...

BAZIL : S-o fi incurcat și el cu profesora de suedeză. E bărbat.

MERI : De engleză, vrei să spui.

BAZIL : Da, de engleză... Mereu confund.

MERI : Imposibil. Domnișoara Pop predă engleza de treizeci de ani. Dealtfel, mi-a telefonat că Al nu i-a achitat meditațiile de două luni.

BAZIL : A păpat bănuții. (Incet.) Frumușel, băiatul mamei, și stricaaait.

MEBI (sieși) : Ce i-a lipsit, acasă ? Nimic... nimic...

BAZIL (se răsbună pe Meri, că-l consideră clovnul familiei) : O fi plecat din milă față de taică-su. fiindcă-și pierde cinșpe ore pe zi în uzină și nu respectă constituția... și se teme să nu fie arestat. Ba, aș crede că l-a ademenit Alioșa Cioineac. Să-nvețe de la ăla să îndrepte caroserii la Autoservice. Să muncească puțin și să umfle milionul. Meseriași câștigă grozav...

MERI : Termină cu prostiile ! Nu-i de nasul lui.

BAZIL : Când a șters-o, a rupt și chestia aia de la intrarea principală.

MERI : A rupt ceva ? Ce anume ?

BAZIL : Blazonul...

MERI (n-a auzit bine) : De la intrarea principală ?

BAZIL (ca și cum l-ar vedea) : Pe care serie :

„Stop ! Intrarea interzisă. Viață particulară. Bani de buzunar și, firește, recunoștință față de mătuși”.

MERI : Pentru numele lui Dumnezeu, încetează ! Mă exasperezi !

BAZIL (n-o cruță) : Degeaba căutai ieri aparatul de masaj. El l-a luat. Il vinde și cumpără un tirnăcop, să maseze pămîntul Meri ! Ți-arăt eu șantier !

MERI : Guraaa ! (Suierînd.) Am crescut un șarpe la sin ! (Se apropie de Bazil, amenințător.) Cu toții, împotriva mea ? Ești în cîrdășie cu el ? (Bazil se retrage.) Tu, saltimbancule, știi ceva și taci. Dă-mi băiatul, nebunule ! (Își înfige mîinile în gîttele lui Bazil.) Dă-mi-l, că-mi ies din minți ! (Il doboară.) Ți-arăt eu cine-i Meri ! Ți-arăt eu, șantier !

BAZIL (cu voce slabă) : Nu știu, nu știu...

(Intră Dem.)

DEM (ca-n fața unei scene deja cunoscute) : Ei, ei ! (Meri îi dă drumul.) Corb la corb nu-și scoate ochii.

BAZIL (fărăindu-și gîtul) : E mai tare ca soția lui Cassius Clay.

MERI (lui Bazil) : Ne socotim noi, între patru ochi. (Lui Dem.) M-a sfidat că pe o... o... (Spre Bazil.) Actor ratat... Obraznicule !

DEM : Am fost acolo. O să-l caute. Numai că nu-i așa de simplu.

MERI (lansată) : Ce ton e ăsta ? Parcă vii de la biserică, nu de la Miliție. Sau s-a mutat Miliția în catedrală ?

DEM : Nu-i simplu. (Fără entuziasm.) Spre surprinderea și rușinea mea... era oarecum cunoscut pe-acolo. Am rămas paf !

MERI : Cunoscut ? A, da, normal. Ești cineva, în orașul ăsta.

DEM (dezamăgit) : Din nenorocire, nu în sensul în care crezi...

MERI : Sau nu mai ești director ? Ești un om de paie ?

DEM (calm) : Păstrează decența, te rog. Fii demnă. Se pare că...

MERI : Ia să vedem, ce se mai pare ?

DEM : Se pare că... am greșit... Eu... tu... amîndoi.

MERI : Eu ?

DEM (dă din cap, afirmativ) : Din prea multă dragoste.

MERI (soaptă) : Bădăranule !

DEM : Păstrează-ți calmul !

BAZIL : Să-i dăm un tranchilizant.

DEM : Zău, Meri, ai putea lua unul. E destul de... situația nu-i roză.

MERI : Bădăranule !

DEM : Băiețelul nostru... băiețelul mamei... nu era străin de unele... (N-ar dori să continue.) Nu era un ingeraș, cum credeai.

MERI : Da' ce, era, cumva, un crocodil ?

DEM (mai hotărît) : Un întreținut. Avea unele apucături... Prefer să tac. Să iau asupra mea totul. Eu...

- MERI : Mă menajezi ? De unde atîta umanism ?
- DEM : De la mama de-acasă. (*Furios.*) E un crocodil !
- MERI : Și, de ce, mă rog ? Fiindcă așa vor dumneelor ? Nu le place mutra lui de băiat bine crescut ? Fiindcă are pielea albă și... (*Dem tace.*) Pentru că vor să te aibă la mîină, de-aia. Cînd pici, să pici oît mai de sus. De-aia, să ți-o spun eu, credulule. Posturile nu-s pe viață.
- DEM (*sec*) : Meri ! Băiatul a făcut... chiar sub ochii tăi frumoși și plîși... unele în-virteli...
- MERI : Prostule, e o calomnie.
- DEM (*destul de incurcat*) : Explică-mi și mie : de unde-s spray-urile din baie ? Nu-ți imaginezi că le-a cumpărat de la aprozar. De la shop, Meri.
- BAZIL : Shopul scuză mijloacele.
- MERI : Și, ce, dacă ? Le-a plătit !
- DEM : Tocmai aici ...
- MERI : Pretind că sînt o femeie îngrijită.
- DEM (*acoperit de vocea lui Meri*) : Păi...
- MERI (*repede*) : Să mă spăl cu săpun de rufe ? Asta ai vrea ?
- DEM (*nu e înțeles*) : Nu-i vorba că nu ești o femeie îngrijită...
- MERI : Rămîn convinsă că-i o calomnie.
- DEM : De la shop, Meri. Și whisky, și nu mai știu ce. Și, nu e legal.
- MERI (*mai moale*) : Chestie de interpretare.
- DEM (*incoruptibil*) : Chestie de Cod penal, Meri.
- BAZIL : Dacă banii noștri nu merg la shop...
- DEM : Era o gașcă. S-a simțit încolțit și probabil e-a șters-o. Aș vrea să nu fie adevărat...
- MERI : Pentru un săpun „Rexona” și...
- DEM : Așa că nu-i nici o calomnie. Ți-a aflat slăbiciunea și te-ai lăsat mituită.
- MERI : Eu, mituită ? De propriul meu copil ?
- DEM : Fără să-ți dai seama...
- MERI : Sau... poate e-am vrut să fiu frumoasă... să-ți plac. Să nu te pierd... să nu te-afunzi cu totul în halele alea infernale... (*Își revine.*) Prostii, Dem. Nu crede o iotă din ce-am spus. Ca orice mamă, îmi divinizez copilul, asta e tot.
- DEM : Ai pus punctul pe i. Să știi că dragostea presupune și rigoare, asprime... control...
- BAZIL (*lui Dem*) : El a pus mustăți la fotografia mătușii Olia, nu eu.
- MERI : Na-ți-o bună ! Și, ce-i cu asta ?
- BAZIL : Un tipăt de intoleranță, draga mea.
- MERI : Te rog, te rog, fără „draga mea”. Și, fără psihanaliză. E perimată.
- DEM : Ooo, păi sigur că e ! Cunosc stilul. Văd în asta un gest subteran... inconștient, că i s-a urît pînă peste cap să tot fie strunit, cu acordul tău, de răgălia aia. Că are și el idealurile lui.
- MERI : Exagerezi. Ai fi mai fericit să-l vezi la sapă... sau la hîrlet ?
- DEM : Există o libertate de a alege peste care tu treci cu compresorul. Știi una și una bună : student, student, student.
- MERI : Meri ! E din branșa constructorilor. (*Intunecată.*) La hîrlet ! Inapoi la maimuță. În preistorie. Halal. Tatăl, director, băiatul, ucenic la potcovărie.
- DEM : Muncesc de la doișpe ani și încă nu mi-a crescut coadă.
- BAZIL (*doct*) : Maimuța a transformat munca în om. Vezi Engels.
- MERI : Tu, să taci ! (*Lui Dem.*) Pentru niște spray-uri ? Pentru că țin pasul cu altele mai tinere... Dă-te mai încolo, că mă sufoc. Îmi iei aerul. (*Dem nu se mișcă.*) Atunci, mă dau eu. (*Se mută.*) Își trimite singur băiatul la sapă ! La muncă fizică !
- DEM : Tu vorbești ? Tu, care te duci la serviciu ca la operă ? !
- MERI (*cochetă*) : Sînt femeie... În tot cazul, sînt apreciată. Să știi că nu primesc leafa degeaba, deși nu scrie nicăieri despre mine. Poate, la gazeta de perete, mă rog, nu țintesc să ajung o persoană publică. Sînt anonimă și utilă, dragul meu. (*Oftează.*) Așadar, ai fi de acord ca fiul nostru să spoiască cu mortar obrazul unei vile de șef... sau...
- BAZIL : De parcă noi am trăi într-o magherniță.
- MERI (*continuă*) : Sau să sape canale de irigații, sau să planteze pomi, sau...
- DEM : Cineva trebuie s-o facă și pe asta. (*Monolog.*) Ce frumos, să faci măcar un chibrit... are cineva nevoie de un chibrit, să-l aprindă, fiindcă a scăpat o verighetă pe jos și e întuneric... (*Dur.*) Muncеști, ai crăpeliță, nu — răbdă. Fără lozinci, fără sloganuri. Simplu. Știi ce ? Fără muncă, n-ai lumină seara, în budoar, să citești tu „Madam Bovary”.
- MERI : „Doamna Bovary”. (*Suierind.*) În clipa asta, te urăsc, dragul meu.
- DEM : Nu pe mine mă urăști. Ești o mamă slabă și indulgentă.
- MERI : Te urăsc așa cum îmi divinizez copilul.
- DEM : Îmi urăști unele convingeri, Meri.
- MERI : Toate-s flecăreală, de vreme ce băiatul nostru, al meu, cum susții tu, nu poate deveni ceva care... să nu mănînce cartofi.
- DEM : De parcă, intelectualilor, cartofii le-ar sta în gît.
- BAZIL : Chiar ieri la prînz am mîncat cartofi prăjiți, cu usturoi. Erau formidabili.
- MERI : Tu, să taci, să nu te bagi ! Că te împachetez și te trimît...
- BAZIL (*face ca trenul*) : Uuuuu ! Știu : la balamuc.
- MERI (*mai iritată*) : O să faci o plimbare, da' nu cu trenul. Cu mașinuța. Cu una albă, și cu o cruciuliță roșie. Într-un oraș mareț. Acolo o să locuiești într-un parc verde și bine îngrijit. O să primești un foarfece de tuns iarba și o să atingi o sută de ani de seninătate.

(Bazil dă semne de neliniște.)

DEM : Las-o să vorbească. Mai sint și eu pe-ai.

MERI (lui Dem) : În privința lui, eu decid. Nebunul e proprietatea familiei. (Către Bazil.) Miine vine mătușa Olia și... la revedere.

BAZIL : Fiindcă am spus că băiatul spălătoresei e student ? De asta ?

MERI : Taci din gură !

BAZIL : Sic, sic, că-i student.

DEM (lui Bazil) : Lasă... fii cuminte.

BAZIL : Sic, sic, că-i student.

MERI (amenințătoare) : N-ai vrea să încerci din nou să te spînzuri ? Ne-ai scuti de-un drum. (Caută într-un sertar.) Ia baniiăștia, să-ți cumperi o fringhie zdravănă.

(Bazil nu se mișcă. Meri face banii ghem și-i aruncă în Bazil. Acesta îi ridică și-l privește pe Dem.)

DEM : Meri, ți-ai pierdut mințile ?

MERI : Să-i spui vinzătoarei cite kilograme ai. Optzeci, ține minte.

(Bazil s-a retras în spatele lui Dem.)

BAZIL : Optzeci și două, Meri !

DEM : Dar sînteți nebuni de legat, amîndoi...

MERI (înaintînd, ca în transă, spre Bazil) : Hai, curaj, curaj.

(Cei doi se retrag.)

BAZIL : Sic, sic că-i student.

(Lumina scade lent. Meri înaintează.)

MERI : Să fie de nylon. Să țină doi ca tine.

(Lumina scade, în vreme ce Bazil blîguie : „Sic, sic, că-i student... Sic, sic, că băiatul spălătoresei e student“.)

Scena 6

O cameră, la mansardă. Al privește pe fereastra îngustă. Intră Liz. E dimineață.

LIZ (cu o sticlă de lapte în mînă și cu o piine) : Te-ai sculat ?

AL : M-au trezit vrăbiile. Fac dragoste de la patru dimineața.

LIZ : Și, ești gelos ! Am adus laptele de la proprietăreasă. Nu cred să fi observat că n-am coborît din cameră, ca de obicei. E o femeie tare de treabă. (Pune reșoul în priză.) Și-avea o încredere oarbă în mine. (Oțtează.)

AL : Pot să-ți fiu de folos cu ceva ?

LIZ : Da. Să fii timid în continuare.

AL (gustă poanta) : Bună ! La ce etaj sîntem ? (Se întinde după somn.)

LIZ : Mansardă, dragule. (Pune laptele la fiert.)

AL : E un cuvînt mai blind pentru pod ?

LIZ : Să fi văzut ce ochi a căscat prietena asta a mea, la care am dormit. I-am trîntit o minciună cosmică. „Știi, Augusta, am pierdut cheia și miine forțez ușa. O să dorm la tine“. „Te-ai îndrăgostit“, zice ea.

(Rid amîndoi.)

AL : Pariez că la minciuni ești fruntașă pe ramură.

LIZ : Mă descure... destul de bine.

AL : Recunosc că minciunile tale de-aseară valorau milioane.

LIZ : Ți-au plăcut ? Una după alta, una după alta...

AL (admirativ) : Tras pe sfoară ! Eu ! Dus cu preșul ! (O imită.) „Să mă vezi la strand, băiețș, mor băieții după mine !“ Și, aiureala cu munca de noapte... Ce faci acolo ?

LIZ : Pregătesc micul... foarte micul nostru dejun.

AL : Am uitat că sînt în pensiune. (Ride.) „Ursul păcălit de vulpe“. (O imită.) „Sînt blondă, fiindcă muncesc pe unde mă prinde luna“. Păi, dacă lucrezi pe mașina Salvării, te crede, băiatul. (Pauză.) Nu-ți spune nimic chestia asta ?

LIZ (aranjînd prin încăperea) : Care chestie ? Că aseară erai atît de pornit, încît ai fi fost în stare să dai foc casei ?

AL : Nu asta. Că lucrezi la Salvare și...

LIZ : Că-mi ești un fel de pacient ?

AL : Îhî. Și că pacientul s-a îndrăgostit de salvatoarea lui. Jur.

LIZ : Nu mă linguși. Ți-am făcut, pur și simplu, un serviciu. Te-a plesnit... și pe tine... dorul de ducă.

AL : Cea mai gogonată a fost chestia cu „patru fete au fugit de la școala de reeducare“ și... așa mai departe.

LIZ : Trebuia să-ți administrez o pilulă. Nu știam cum să scap.

AL : O pilulă cit o nucă de cocos.

LIZ : Prea aveai mult neastîmpăr în tine.

AL : În legitimă apărare, totul este permis.

LIZ (pregătînd micul dejun) : Pacienții mei... de cele mai multe ori... îi întind pe-o țargă și, la Urgență, în cea mai mare viteză... Nimeni nu mă cunoaște, nimeni nu mă strigă pe nume... Alo, domnișoară Lizica, fii drăguță și adoarme-mă cu o poveste frumoasă. (Ceva melancolie.) Nu prea alin dureri, deși văd multă suferință. Dar cu băieții sînt o cîmică.

AL : Am remarcat. (Pauză.) Vreau să fiu bolnavul tău, Liz.

LIZ : Ferească Dumnezeu, băiețș. Mi s-ar frînge inima. Da' să știi că ceva tot ai. Ești prea nervos și apucat. Cîte cafele bei pe zi ? Aveai chef să dormi în gară. (Îngrijorată.) Te doare ceva ?

AL (dezorientat) : Nu... nu cred.

LIZ : Îmi pare rău că n-am fost strălucită la psihiatrică.

AL : Crezi că-i cazul, cu mine ?

LIZ (il privește în ochi) : Cred că suferi de... de o alterare... cred că ai pierdut simțul bucuriei. Stai o clipă ! (Il privește.) Da, cred că asta-i.

AL : Și, e îngrijorător ?

LIZ : Nu s-au semnalat cazuri mortale. Doar că intri în conflict cu mediul social și dai intoleranță.

(Al s-a dus la ferestra.)

AL (hohot de ris) : Ha, ba, ești un drac împielit ! Privești pe un geamlic de mansardă... cum fac dragoste păsărelele în coșaci și-mi pui un diagnostic de șefă de cadre. Ești prea deocheată, Lizico, Lizica mea scumpă și educativă. Auzi ! În conflict cu mediul social ! Fie că îmbrățișarea ta să se numească mediul social.

(S-a repezit și a sărutat-o. Liz se șterge la gură cu mâna.)

LIZ (nu fără plăcere) : Porcușorul, ce ești așa lacom ?

AL : Am simțit un impuls grozav să-mi sărut educatoarea.

LIZ (încă zăpăcită) : Ce înțelegeți voi, bărbății... când sărutați așa, fără să aveți aprobarea noastră ? (Se repede și-l sărută.) A dat laptele în foc !

AL : Cred că amîndoi am dat în foc.

LIZ : Așa că : dușuri scoțiene, somn obligatoriu, deșteptarea la cinci dimineata. Și, fundu' la treabă...

AL : Ce ființă, Doamne ! Acolo, în cofetărie, nu-i vedeam sufletul din pricina trupului. Ești numai suflet, Liz.

LIZ : Eu, una, nu suport să apelez la banii bătrînilor. Sint majoră.

AL : Lasă... chestie de nivel de trai.

LIZ : Și, sărutul tău impulsiv, tot de nivelul de trai ține ? (Toarnă lapte în două căni.) Pun și puțină sare ?

AL (evaziv) : Dacă transformă laptele în cafea, pune.

(Liz îi oferă o cană.)

LIZ : Dezintoxică, băiețel.

AL (bea, fără chef) : Aș putea să jur că e lapte. De vacă.

LIZ : Bea... Și-o să-ți treacă. (Amîndoi beau.) Să știi că n-are bromură.

AL : Îmi place grozav la tine. Și-apoi... ai niște texte care mă bagă în draci. (Pauză.) În definitiv, ce aperi tu, Liz, decît o gră-măjoară de molecule organice ? O schemă de-a ta, kiki-bambus...

LIZ (cu gura plină) : Carbon, oxigen, calciu, azot, siliciu, fier...

AL : Și alte cîteva elemente...

LIZ : O să le pun pe toate într-o punguliță cu fundă și... ține-o, iubitel, asta e Liz, culcă-te cu ea.

AL : Ah, să n-o luăm mecanic...

LIZ : Poate că-i vorba și de mîndrie... De suflet. La noi, la țară, serile de noiembrie erau exagerat de lungi și bunica mă uidea cu poveștile. Pretindea că aude glasurile celor plecați. Că le vede sufletele. Cred că le-am auzit și eu. Mă ghemuiam sub plapumă și ele spuneau : „Nu-ți fie teamă, Lizico, sintem cu tine“. Și adormeam liniștită în întuneric. Ție nu ți-a fost niciodată teamă ?

AL : Piei, piază-rea ! De ce mi-ar fi frică ?

LIZ (tulburată) : Nu fi prost. De tine însuși. Că nu ești îndeajuns de bun. Da' tu ești prea egoist ca să...

AL : Orice gagiu e egoist. Are o viață privată.

LIZ (trezită brutal) : Repetă, repetă, te rog, expresia asta de centru înaintaș : ga-giu.

AL (automat) : Ga-giu.

LIZ : Acum, scupă. (Al scupă.) Așa. Să-i pierzi gustul.

AL : Nu știu unde vrei să ajungi...

LIZ (energică) : Te spovedești, nu pui întrebări. Se spovedește robul lui Dumnezeu Alexandru, viconte de Feneșan, cavalier de bani-gata. Pentru iertarea păcatelor, repetă după mine : dragoste ! (Al dă să scuipe.) Nuuu ! Necredinciosule ! Acum, înghite. Asta e natura noastră.

AL (bișuie) : Dragoste. (Înghite greu.) Merg pe sponci, fir-ar să fie.

(Pușnesc amîndoi în ris, se îmbrățișează. Liz s-a smuls repede.)

LIZ (gîfîind) : Și, cu asta, să nu-ți închipui că problema gagiilor e lichidată. Da' bea laptele, odată ! Sugestionează-te că-i whisky.

AL : Mulțumesc. Ești o lady. (Bea.)

LIZ : Chestiunea gagiilor ține de sociologie, nu de filologie. E o problemă de gang. N-ai vrea să-mi cânti ceva ? Vecinii-s la slujbă. Hai, zău, dacă tot ai adus chitara. Cînd te-aud, uit că ești... un gagiu. Te rog.

AL : Săru' mîna pentru masă. A fost o adevărată recepție. (Mormăie.) După ce mă faci harcea-parcea, să cânt. Fie. (Ia chitara.)

LIZ (melancolică) : Ceva... așa... despre dragoste și trecerea timpului.

AL (cîntă) : „Pe masă am lăsat o luminare,
O luminare într-un sfeșnic
și-ardea.
Iar cheile odăii le-am aruncat în iarbă
Și m-am iubit cu dragă, draga mea.
Cînd m-am întors, sfeșnicul gol mă-nțîmpina,
Și doar pe masă am lăsat o luminare
Cînd am plecat. Și jur cu martori că ardea...“
(Pune chitara deoparte.) Gata, Liz. (E rece.)

LIZ : Ce ai... așa... deodată ? Nu te simți bine ? Mulțumesc pentru cîntec.

AL : Ba da. Vezi, însă... e oarecare ipocrizie în relațiile noastre.

LIZ : Ipcrizie ? Că nu m-am culcat cu tine ?

AL : O, nu. Ai un aer superior, care mă scoate din sărite. Parcă m-ai minca de viu. (*Se pregătește de plecare, deși îi place Liz.*) Regret...

LIZ (*care a întins, probabil, prea mult coarda*) : Alexandru cel mic s-a supărat... (*Se apropie de el, irezistibilă.*)

AL : Puah ! Mociflă !

LIZ (*îl alintă*) : Știi să bați un cui ? Să desfaci o cutie de conserve ? Nu știi.

AL (*cedînd ușor*) : Ce-ți pasă ?

LIZ : N-ai vrea să-mi faci un serviciu ? Să încerci să pui o garnitură la robinet ? S-a stricat.

AL (*oferită descumpănitoare*) : O garnitură ? Cu alte cuvinte... mă dai afară. Și nu văd unde m-aș putea duce... excluzînd situația că cel mai potrivit loc ar fi la facultate... (*Îi suride șansa de a rămîne.*)

LIZ : Că o să pleci, e sigur. Una, că nu-mi place să te văd trîndăvind, două, că mă opărește proprietăreasa și... trei... trei, că...n-are nici un rost. Ne-am cunoscut, am flirtat, ne-am giugiulit, ca două animale tinere și sănătoase... Concluzia e limpede : fără perspective.

AL : Sint sigur că-n trupul ăsta frumos se pitește o zgripturoaică de secretară de U.T.C.

LIZ : M-ai rugat să te ajut și te-am ajutat. Nu contractez căsătorii de probă, să vedem dacă ne potrivim... Hai, Alexandre, să nu ne complicăm.

AL (*Liz i se pare foarte frumoasă*) : Chiar... nu-ți pasă de mine ?

LIZ : O să sufăr puțin, dar o să-mi treacă.

AL (*se repede la chiuvetă*) : O garnitură ? La robinetul ăsta ? Ai un foarfece și puțină piele ?

LIZ (*caută într-un sertar*) : Poftim. Am un pantof vechi... Taie din el. O să reușești ?

AL (*nesigur, dar ideea îi suride*) : Sper... sper să nu mă fac de ris.

LIZ : La ora asta, nu curge apa. Așa că, dă-i drumul.

AL (*oștează*) : Ufff, greu se mănincă o bucată de plîne, la mansardă... (*Lucrează.*) În liceu n-am învățat bazaconii de felul ăsta. Scutit medical ! Grație mamei. Și-un clește, te rog. Cînd își bagă nasul neamurile, e jale de tot. (*Liz i-a adus cleștele.*) Mulțumesc. Liceul teoretic s-a demodat, fetițe. Ce dracu' să faci, cu două aripioare de nylon la umerăși ? Zbori pînă la colțul străzii și cazi în praf. Este ? Ține de capătul ăsta, așa, ține strîns. Ferește-ți degetele. (*Al taie cu foarfecele.*) Anul ăsta, altă drăcovenie. (*Gesticulează.*) Comerț exterior ! Ideea mătușii Olia. Și părăluțele de meditații s-au topit. Care bani, nu se cheltuie ? Nu-mi place Economia politică. Învăță și tu „Capitalul”, dacă-ți dă mîna. (*Lucrează, e la robinet.*) Capitalul e bine

să-l ai, mă-nțelegi, în buzunar, nu în cap. Ești sigură că nu-i apă la chiuvetă ? Pot să desfac ?

LIZ : Pe răspunderea mea. Nu-s atît de generoși încît să ne dea apă la 10 dimineța.

AL : Bazil zice că, dacă e apă dimineța, pe rețea, înseamnă că industria locală merge prost. Nu consumă. (*Îi zîmbește.*) Așaaaa. Acum, să probăm. Ce spuneam ? Aaa, mă gîndesc că singurul loc unde aș putea reuși fără examen ar fi... ghici, unde ?

LIZ : Fără examen ? Nicăieri, iubițel.

AL : Ba da. La Miliție. (*Exclamație de uimire.*) Uite, c-am nimerit-o ! Se potrivește. Bravo, minutelor ! (*Și le sărută.*) Bravo vouă. Ei, Liz !

LIZ : Maestre ! ?

AL (*bilblîndu-se. Ca și cum ar fi construit o piramidă*) : Păi... nu mă iubești puțin ?

LIZ (*șireată*) : Eu, pe instalatorii de apă, nu-i iubesc. Îi plătesc.

AL (*deziluzie*) : Credeam că... adori muncitorii. Așa pretindeai.

LIZ : Ooo, ooo, nu pot să-i iubesc pe toți. Îs prea mulți. (*Pact.*) Pot să-ți mai acord o zi găzduire. Ia să mă gîndesc... Augusta pleacă în concediu...

AL (*va rămîne*) : Repar tot ce-i de reparat și, pe deasupra, mai instalez și un... detector de băieți de treabă. Invenție proprie.

LIZ : Detectorul sînt eu. Eu, iubițel, mă descurc singură.

AL : Există și hazard, Liz. Și încredere și... dragoste fulgerătoare.

LIZ (*face o reverență*) : Cine vorbește ! Să trăiți, tovarășe șef. Fiți amabil și acordați-mi cinci minute, să vă distrați cu genunchii mei cu leafă mică. Îți place ?

AL : Ești o infumurată. O faci pe gisculita... pe asexuata, cu mine... ne sărutăm, apoi îmi dai cu tifa. Îți repar robinetul și... of, generație de sacrificiu !

LIZ : Recunosc, am întins coarda prea mult. Ca să fiu sinceră, nu mi-a dispăcut. Amîndoi am vrut să părem ceea ce nu sîntem. (*Blîndă.*) Imediat ce-ai urcat la mine, aseară, te-ai cocoloțat pe masă, uite așa (*se urcă pe un scaun*), să mă impresionezi, și mi-ai recitat *textul* tău. (*Imită.*) „Sînt plodul lui mămica și port cu mine un destin necunoscut”. Și hau-hau, și hau-hau. Băuturica te puse în priză. „Florio” ! (*Imită.*) „Tata s-a afirmat ca o locomotivă cu aburi în epoca mașinistă, iar mama e o cucoană cu ștaif și morgă”. Frumos, foarte frumos. Nu mai rețin ce bazaconii ai debitat. Păcat de-un băiat ca tine. (*Coabară de pe scaun.*) O să-ți simt lipsa, pe cuvînt de onoare. Da', ca să fiu convinsă că te iubesc, trebuie să pleci. M-ar dura îngrozitor să te întîlnesc lift-boy la „Athénée Palace”. Ei, stai, unde pleci ? Îți mai dau o zi de gîndire. Una. Ai ochi frumoși și limpezii... (*Îi aține calea.*)

AL (*brutal*) : Păzea, că te loveș ! (*Liz nu se mișcă.*) Liz ! (*A și plesnit-o.*)

LIZ (*neclintită*) : Mersi, iepurăș ! Sîntem chit !

(Se aruncă în brațele lui.)

AL : Iartă-mă... Prea ai fost aspră cu mine.
LIZ : Taci. Taci. (Îi pune mina la gură.) Trebuie s-o șterg la slujbă. Te las aici, sau faci ce dorești. Allege, repede. Salutare.

(Lumina scade. Liz a ieșit. Lumina cade pe chipul lui Al, stăruie pe obrazul lui. Al se întoarce cu spatele la public, se îndreaptă spre fereastră, lumina, în scenă, se stinge, în vreme ce fereastra se luminează, și chipul lui Al, în semiprofil. Acum, acolo, el pune la cale ceva.)

Scena 7

Noaptea. Camera lui Al. Intuneric. Al intră pe fereastră, stă o clipă în beznă, ascultă, se împiedică, injură, se ridică, ascultă. Obraz speriat, apoi se topește în intunericul camerei. Zgomotele a două trupuri care se încalără. Gîfîturi, trîntă prelungită, fără cuvinte, bufnituri.

BAZIL (pe întuneric) : Nu da, sînt unchiul tău.

(Lumina crește.)

AL (așezîndu-și hainele) : Pe toți drăcii !

BAZIL : Era să mă strîngi de git.

AL : Siiiit !

BAZIL (își freacă gitul cu stînga, cu mina dreaptă ascunde ceva la spate) : Am tras o spaimă...

AL : Parcă eu, nu !

BAZIL : Să mă strîngi de git, și altceva nimic !

AL : Credeam că-i banditul Coroi. Și, cînd acolo... tot ai noștri.

BAZIL : M-ai speriat groaznic. (Se retrage spre fereastră, de-a-ndăratelea.) Ce cauți, la ora asta, aici ? Te-ai întors ?

AL : Ce cauți tu, în camera mea ?

BAZIL (în retragere, cu spatele, speriat) : Mi se făcuse poftă de otravă...

AL : Alcool ?

BAZIL (tremurî tot) : N-ai cu ce dezinfecța o rană... sufletească. (Ochii îi ard.) Alcool... din cel mai pur... (În retragere, se împiedică, se întoarce să nu cadă și dă la iveală ce ascunde la spate : o frînghie subțire. Al se repede la el și-i smulge frînghia.)

AL : Stai ! Stai așa, mincinos bătrîn !

BAZIL (arată spre lustra care se clatină, acum luminată. Glas sugrumat) : Intrasem să dau lovitura cea mare.

AL (pregătînd frînghia să-l cravașeze) : Scuză-mă că te-am deranjat. (Poruncitor.) Întoarce-te !

BAZIL (oferindu-și noșterior) : Lovește ! (Al lovește încet.) Mai tare !

AL (renunță) : E a cincea oară cînd nu-ți reușește.

BAZIL : Cînd să verific lustra, hop și tu ! De unde naiba apari ? (Arată lustra.) Ce zici, ține ?

AL : Întreb-o pe mama. Ea e cu rezistența materialelor.

BAZIL (arierat) : Și, cu rezistența umană... cine-i ?

AL (abia acum realizînd catastrofa) : Dumnezeule... Îți scot eu ideea asta din cap ! (Îl lovește cu frînghia.) Na, na, să te sațuri ! Să te doară, să simți că ești viu !

BAZIL : Așa... așa... simt că trăiesc. (Geme.) Am înfruntat-o pe Meri... că băiatul spălătoresei e student și...

AL (dispreț, aruncînd frînghia) : Îi cunosc teoriile ! Privește înapoi cu mindrie ! Tre-cutul ei infailibil ! Am și eu două tălpi... (țipă) pe care pot să stau și singur. Sînt foarte nervos.

BAZIL : Mai încet, ce urli așa ? ! O să ne-audă, și...

AL : Să ne-audă ! Și, ce, dacă ? ! Poate că nici nu doarme. Jur că ia parte la o ședință de spiritism cu întreg clanul, al cărui președinte este babornita aia. Că vorbește cu strigoi. În afară de tata, totîlci lucrează aici pentru prosperitatea fantomelor ! Auzi ? Parcă se clatină masa. Vorbește generăleasa Matilda. Spune că-i nemulțumită. Îi reproșează lui Meri că s-a căsătorit c-un proletar. Eterna poveste. (Țipă.) Cuib de ciori jumulte. Cîrrrr... cîrrrrr. (Dă face brațele.) Naftalină !

BAZIL (își face cruce) : Da' ești pornit rău, băiete...

AL : Sînt, cum să nu fiu... cînd sar pe fereastră să-mi iau casetofonul și cel mai bun prieten al meu e gata să se spînzure. Paștele mă-si ! Și pe tine te-au torturat... zi de zi și-n proporție de masă. Că n-ai aiuns ce-ar fi vrut mătușa Olia. Că nu ești decît un biet Bazil... acolo...

BAZIL : Lasă, o să-ți treacă...

AL : M-am săturat să tot fiu pasat de la unul la altul. Știu eu cine mișcă sforile, în casa asta : hoasca aia de babornită.

BAZIL : Aia... de la distanță...

AL : La ceva tot oi fi și eu bun, pe lumea asta.

BAZIL : Caută... caută... Imposibil să nu găsești...

AL (are o idee) : Cum se numesc ăia care desfundă...

BAZIL : Hai, hai, nu-i pentru tine...

AL : Cînd o să iau primul salariu, pe statele de plată, în dreptul meu, o să scrie : vidanjour.

BAZIL : Pînă mîine îți trece. E prea puternic călcîiul lui Meri pe grumajii noștri. Și, peste ea, e mătușa Olia, muma pădurii.

AL (nu-l bagă în seamă) : Ah, da, vidanjour. O să-i placă familiei voastre. Sună așa... franțuzește. Maseur... voiajor...

BAZIL (intră în joc. Tentativa lui de sinucideră a fost, de fapt, un joc. O verificare. În teatru, a fost un actor mediocru. După pensie, un om inteligent, care, pentru a rezista disprețului familiei lui Meri, a simulat scrinteala): Actor...

AL: Sufleur...

BAZIL: Farseur...

(Se arată reciproc cu mâna.)

AL: Tu!

BAZIL: Ba, tu!

AL: Cred că amîndoi...

BAZIL (cam trist): Oh, eu? Eu, niciodată.

Eu mi-am făcut datoria. Poate, puțin demagog, cum sînt toți, din familia mea. Dar nu farseur. Eu am lăsat ceva în urmă. Am fost un om conștiințios. (Insufleșit.) Vocea mea umplea orice sală de teatru, pînă la galerie, și iubeam cîștit unsprezece femei, din unsprezece orașe, din trei provincii. Nu-i o crimă să-ți placă femeile. Dă-mi ceva de băut. Ceva... mediocru. (Lumina crește. Apar, pe pereți, afișe de teatru vechi, găurite.) Privește! Sînt doar o parte infimă. Dar aici e viața mea, băiete. Meserie perisabilă. Numai taică-tu... Numai ce lucrează el dăinuie, săracul.

AL: De ce „săracul“?

BAZIL: E omul datoriei. Toate, pe capul lui.

(Al toarnă băutura.) Ce spuneam? Aaaa, noi, actorii... (Extaz.) Să ai curaj să îmbîlînzești sufletele oamenilor... e o misiune grozavă! Dă omul zece lei pe bilet și... se îmbîlînzește. Poate, chiar mai ieftin, pentru elevi și soldați. Și foarte ieftin, pentru cei cu invitații, care, de obicei, nu vin la teatru.

AL (privind afișele): Ce mai roluri, Doamne!

BAZIL: Mici... mici! Pe cele mari, le-am cam stricat. Dă-mi să beau ceva mediocru. (Al îi întinde paharul.) Noroc, să fie într-un ceas bun! (Beau amîndoi, în fața afișelor.) Aaaa, nu te mai uita la găuri. Șoarecii. Trecutul meu seamănă c-un sweitzer.

AL: Niciodată nu mi-a fost clar cum ai ieșit din teatru.

BAZIL (bea): Alunecînd pe-o coajă de pepene...

AL: Te rog să fii serios.

BAZIL (normal): Simplu. Am ieșit la pensie. Azi, și geniile se pensionează. Puteam să mai joc, dar mătuașă Olia a zis: „Stop!“ Și, știi de ce? Fiindcă n-am fost cap de afiș niciînd. Fiindcă numele meu era scris pe afișe numai cu literă mică. Și, fiindcă tot veni vorba, am să-ți dezvălu un secret. Mătuașă asta a noastră, a mea, a lui Meri, nici n-a fost o femeie bogată. A fost jocheu. N-a avut servitori, nimic. Și, acum, ne strunește pe noi... pe cine-o mai crede. Încă mai citește Agatha Christie și bea brandy chinezesc. (Beau, privind afișele.) Și, zici că vîi din brațele suedeze aleia de Liz...

AL: Nu-i chiar atât de suedeză precum crezi. Dimpotrivă...

BAZIL (fost crai): Avea niște gambe electronice... și niște sîni de oțel inoxidabil... Lasă, am văzut noi.

AL: E de-a noastră, îndrăcită foc. M-a cam înfundat. M-a cam scos din sărite.

BAZIL: Bravo, bravo ei, că te-a înfundat. Merită s-o iubești.

AL: S-o iubesc? (Sieși.) Sigur are certificat de fată mare. S-o ia naiba!

BAZIL (îi pune mâna pe gură): Ce dracu', generația asta a ta vrea să lase impresia că iubește mai puțin ca altele. Aiureli! N-o fă pe cocoșelul. Se vede de la o poștă că o iubești.

AL (incurcat, incuiat): Pentru prima dată... și împotriva voinței mele. Aș bate-o, dar nu pot.

BAZIL: Prea țî-o luaseși în cap, că toate țî se cuvîm de-a gata...

AL: Unde-i casetofonul? Trebuie s-o șterg.

BAZIL: Fără să-noui barul? Meri habar n-are de sticlele astea. Totdeauna a crezut că-s cărți.

AL: Casetofonul, unde-i?

BAZIL: Aaaa... E la maică-ta în dormitor. Ce ești așa agitat?

AL: Agitat? Poate...

BAZIL: Da, beby. Am impresia că fata asta e picătura care varsă paharul. Ne mai pricepem și noi la oameni. Vrei s-o ștergi...

AL: Am spus eu că plec? (Își toarnă, bea repede.)

BAZIL (Al se plimbă nervos, poate deconspirat, poate că Bazil i-a dat ideea să plece): Criză de creștere, beby. Și eu am trecut pe-aici. Am mirosit schimbarea. Nimic nu-mi scapă. Ești hărțuit. Ai un cui în talpă. Uite-te la mine. E mai nobil să fii înfrînt cînd îți propui un țel și nu-l atingi decît... cu virful degetelor... Decît să stai cu mîinile-n sîn și viața să curgă la vale.

AL (tulburat): Am, așa... o ciudă grozavă pe mine... (Nervi.) Parcă sînt un sac de box și primesc lovituri de-aiurea. Ce-ar fi să mă scutești de sfaturile tale...

BAZIL: Măi, că repede vă mai sare țandăra! Independenti, foc, voi, ăștia, tinerii... Mai bine strînge sticlele și incuie barul.

AL: E o idee. (Adună și incuie. Gesturi repezite, neglijente, nu-i pasă.)

BAZIL: Nu-s beat, să știi. De-aiă văd și ce nu se vede. Prevăd că ne lași singuri, beby. Să nu zici ba. Și, țî-e teamă. N-ai experiență. Ia mai dă-o dracului de experiență! Să știi că nu-s beat. Da' deloc. Chiar, s-o dai dracului de experiență. Nimeni n-are, la-nceput. (Mică pauză.) În casa asta, fiecare trage în altă parte. Vieți paralele, beby. Patru singurătăți sub același acoperiș...

AL (intinzîndu-i cheia de la bar): Poftim, e a ta. Să fii fericit.

BAZIL: Merçi. (Deschide fereastră și aruncă cheia.) Du-te, păsărică, du-te. (Spre Al.) S-a dus. (Izbucnește în rîs, scoate o altă cheie din buzunar.) Mai am una. Cînd

pleaci după pipite, mă furiașam aici și... de-aia, whisky-ul e tulbure. Completam cu apă.

AL (*cu gîndurile lui*): Te-aș cam saluta, bătrîne, e tîrziu.

BAZIL (*nu-l ia în seamă*): Nu-s beat, să știi. Te roade ceva... și asta se cheamă viață pe cont propriu. Ți s-a făcut lehamite că totul îți este permis. Că stai în umbra puterii lui taică-tu. (*Pauză.*) Toți am pornit de la zero, beby. Toți. Societatea te formează, numai să vrei tu. Tu! Strigi: hei, oameni buni, sint aici, și mulți sar să te ajute. (*Intunecat.*) Sau să te dărîme. Depinde.

AL (*senin*): S-ar putea să încerc și eu marea cu degetul? Am voie?

BAZIL: Încotro... încotro, e firesc să ne întrebăm încotro... exceptînd cimitirul. Da' nu-i cazul, la tine, că ești tînăr. (*Privind paharul, ultimul rămas afară.*) Mă, ce slabă e drăcovenia asta! Mediocră! Și, zici că ești îndrăgostit. Asta o s-o dărîme pe Meri. Mătușa Olia o să facă un infarct. Îți găsise o logodnică: fiica primarului de la Sinaia. Fata babei, probabil. Și, tu, cu Lizica. O venetică. Tiii, am uitat să ți-o spun pe cea mai grozavă: Meri a ascultat banda. A făcut o criză de nervi. Nu-i venea să-și creadă urechilor.

AL: O criză? Mă rog. N-a fost decît un joc... între un băiat și o fată...

BAZIL: Nu pe mine să mă convingi. Zic: „Meri, am văzut-o cu ochii mei și e frumoasă ca holul Operei din Viena“. Și, ea a urlat. L-a pus pe Dem să te caute cu Miliția. Dem a fost la comandant. Asta-i Meri. Exagerează. (*Pauză.*) Și, zi, așa, renunți la... nivelul de trai? (*Trist, sincer îngrijorat.*) Și... între Meri și Dem... cine?

AL: Așa? Mă caută cu Miliția? Ce-s nebuni? (*Pauză.*) Cine, ce?

BAZIL: Cine... o... să-i mai lege? Cît erai tu, păream o familie. Taică-tu e comunist și nu-și permite să divorțeze. Știi una, dure-roasă? Atroce? Meri și Dem... nu s-au prea potrivit. Au intrat în horă și... a intervenit obișnuința. E ceva putred în vila asta. În moștenirea asta de la măică-sa. Îmi place adevărul, beby. Mie, n-au ce să-mi facă, pun orice întrebare pof-tesc, că-s decretat nebun, cu acte în regulă. Săracul Dem... n-are curaj... Alții aplică trucul cu creionul.

AL: Trucul... cu creionul? Mă uimești, Bazil.

BAZIL: Nu-l știi? Scapi creionul jos și privești nepăsător cum ți-l ridică secretara, care are douăzeci de ani și-un decolteu cît Golful Persic sub lună.

AL (*primul impuls*): Mă întristezi. Nu-i, tata omul ăla.

BAZIL: Adevărat. Taică-tu e... orb la fuste. Trage ca un catîr. Creierul lui s-a specializat în rezolvarea sarcinilor.

AL: Eu nu pot.

BAZIL: Ce „nu poți“?

AL: Să trăiesc astfel. Să mă tîrîi astfel.

BAZIL: Nu că ei, amîndoi, nu s-ar fi potrivit... mă-nțelegi... în intimitatea lor. O, nu! Gîndurile lor sint altele... și sint și cam încăpățînați. Nu cedează, asta-i. Nu se pot influența unul pe altul. Fiecare, pe creanga lui.

AL (*oțtează*): Atunci... (*E dezorientat, neliniștit și agitat.*)

BAZIL: Dacă pleci, o să se caște între ei o prăpastie înspăimîntătoare.

AL: Oricum... această prăpastie există.

BAZIL: Și, totuși... trebuie să părem o familie onorabilă...

AL (*violent*): Să părem, fără să fim? M-am săturat, auzi, m-am săturat să tot părem! (*L-a zgîlțit de umeri.*) Nu mai vreau să luștruiesc clanța ușii. Nu mai fac jocul nimănu-i, auzi? Ni-mă-nui! (*Lumina scade, spot de lumină pe obrazul lui Al. Izbește paharul de podea.*) Vreau să fiu eu însumi!

(*Lumina se stinge brusc.*)

Scena 8

Camera de zi a vilei. Bazil, Dem și Meri — foarte marcată de absența băiatului. A treia zi.

MERI (*își frînge mîinile*): N-ai întreprins nimic. Nimic. (*Spre Bazil.*) N-are timp pentru noi. Am să afurisesc uzina aia, care mi-a mîncat viața. Am să dau acatiste la catedrală. (*Cei doi bărbați tac.*) Am să dau acatiste. (*Tipă.*) La catedrală!

DEM: Ai mai spus o dată.

BAZIL: Crezi că, acolo, Dumnezeu e mai puternic decît într-o bisericuță de țară?

MERI (*lui Bazil, șuierînd*): Idiotule!

DEM: Dar n-avem nici un indiciu, Meri, că...

MERI: Banda de magnetofon. Nu putem fi orbi la o probă atît de evidentă, pentru simplul motiv că tu, ca director, nu admiti scandalul. Clar, ca lumina ochilor!

Patru desfrinate, au fugit de la rezervația de desfrinate, și iată-ne în fața inevitabilului.

DEM (*șocat*): Școală de reeducare. Nu rezervație. Fii mai umană.

MERI: Ba, am s-o calific cum vreau. Rezervație de...

BAZIL (*abia șoptit, din vârful buzelor*):
C u r v e. (*Literă cu literă.*)

MERI: Merçi. (*Lui Dem.*) lei apărarea unor haimanale.

DEM (*imperturbabil*): Deloc! Noi... față de haimanalele astea... noi avem datoria să le aducem pe calea cea bună. Să mănince o bucată de pine cinstită. Este, Bazil? Din truda mâinilor, nu din...

BAZIL (*ridicând brațul*): Votz pentru!

MERI (*înțepată*): Noi? Care noi, avem datoria morală? Mă confunzi cu Miștia.

DEM: Noi, toți... societatea, adică. Tu. Eu. Ceilalți.

MERI: Zău? Eiii, uite că pe-asta n-am știut-o!

DEM: O afli acum.

MERI: Tu, și-acasă ești activist de partid?
(*Dem n-o ascultă, se îndreaptă spre Bazil.*)

DEM (*lui Bazil*): Acum câteva luni, am încadrat la uzină cinci fete dintr-astea. Cinci sau șase. Din diverse cauze, ispășiseră o pedeapsă. Băieții, cu ochii pe ele, convinși că merg la sigur. Numai că fetele le-au dat cite-un bobîrnac, de nu s-a văzut om cu om. S-au integrat treptat și, în cele din urmă, au toate șansele să devină niște... (*Spre Meri.*) Nu-i așa că tu nu crezi în nimic?

MERI: Despre femei ușoare... numai de bine.
(*Disprețuitoare.*) Așa vorbiți toți.

DEM: Nu mi-ai răspuns la întrebare.

MERI: Chestiile astea mă lasă rece. Să vedem cum o să-ți speli obrazul, că ai un fiu care a intrat în cârdășie cu o tîrfă.

DEM: *Avem un fiu, Meri. Și... la urma urmei... e major.*

MERI: Cu o tîrfă!

DEM: Totdeauna ai pretins că învață. Că stă pe burtă și tocește. Și te-am crezut. (*Pornit pe destăinuirii grave.*) Vrei să-ți spun toată tărășenia? Te previn, o să te rănească de moarte.

MERI (*dispreț*): De cînd ne-am căsătorit, am bănuț că ai stofă de navetist.

DEM: În regulă! Am și fost! Nu-i o insultă. Caută altceva.

MERI: Tu ești cu gogomânia aia... că, numai dacă dai cu tîrnăcopul, la tinerete, te bucuri de confortul de a fi inginer la bătrînețe.

DEM: Eu. Așa am trăit eu. Te ofensează?

MERI: A. nu. Sînt imună. Din naștere.

BAZIL: Ca și mătușa Olia: imună la proverbele muncitorești. Surdă.

DEM: Să nu mai lungim vorba. Am acceptat amîndoi, tacit, să ocolozim o minciună. Și, nu de azi, de ieri. Hăăăă, de ani și ani. Imediat ce-am pus bazele acestei celule a societății.

BAZIL: Chiar, că-i celulă. În sensul că amîndoi v-ați asfixiat.

DEM (*lui Bazil*): Bravo, mă! (*Spre Meri.*)

Are curajul care ne lipsește nouă. Noi, care ne pretindem normali, sintem niște conformiști impuțiți. Ne lustruim dinții, să fim fotogenici, să vorbim frumuseț în ședințe... și-acasă, dracul gol! Am tărăgănat un compromis. Și, știi de ce-am rezistat? Am parfumat cadavrul cu spray-uri. De-aia. Și de altele. Ne-am conservat slăbiciunile. Am făcut conserve din slăbiciuni și de-am vîndut drept calități. De aia. De aia.

MERI (*egală în reproșuri*): Iar ție ți-a plăcut la nebulie, ca oricărui sărăntoc și coate-goale, fiindcă așa te-am luat — martor mi-e bunul Dumnezeu — ți-a plăcut să deschizi larg porțile și s-o apuci, agale, spre marile uși de fier forjat ale garajului.

DEM: Asta a fost oferta ta, Meri. Tu, cu mătușa Olia, n-aș mai vedea-o pe-aici, de mitralieră bătrînă, că-i rup picioarele...

MERI: Dar banii ei? Banii ei n-au miros?

DEM: Banii mătușii Olia se află în garderoba ta, sub forma unui mantou de astrahan de douăzeci și două de mîișoare.

BAZIL: Noblesse oblige...

DEM: Așa că...

MERI: Așa că?

DEM: Tu, cu-ale tale, și eu... pe la fabricuța aia cu cinci mii de suflete. Ți-a plăcut să spui: soțul meu face și dreg.

MERI: Poate că mi-a plăcut, la început. Acum, nu-mi mai place.

DEM: Fabricuța asta, care-i prima din țară în ce produce ea. Și, să mă ierte Dumnezeu, produce și oameni. Da' ție nu-ți pasă. (*Pauză.*) Sînt încă un soldat, Meri.

MERI (*uimire răutăcioasă*): Soldat? E pace de treizeci de ani.

DEM: Mai ales pacea are nevoie de soldați.

MERI: Nici pe-asta n-am știut-o.

DEM: Sînt un soldat, Meri.

MERI: Ești un soldat gras... moleșit de bunăstare.

DEM: Nu te lua după aparențe. Îs gras, fiindcă mîncîc mult... ha, ha!

MERI (*isterică*): Ha, ha! Poftim raționament! Mașina merge, fiindcă are motor. (*Pauză.*) Și conștiința poate să facă burtă...

DEM: Bravo, asta-i formula: moleșit de bunăstare. Ți-a micu' o merită cu prisosință. E creația ta. De cînd căutam ceva nimerit. Mulțumesc. „Moleșit de bunăstare”. O s-o păstrezi. (*Sever.*) I-ați băgat în cap că n-are voie să muncească decît cu mîntea. De acord, omul muncește cu mîntea, că de-aia e om și nu crocodil. Dar e o crimă să-i bagi în cap unui copil că-i este scris, ca unică șansă de supraviețuire, să devină ceva mare, un rahat mare... iartă-mă... care să muncească puțin și să câștige mult. O cri-mă! Iar conștiința noastră e un... un gîndac de bucătărie.

MERI: Asta-i tot?

DEM: Un gîndac de bucătărie. Uite-l! (*Strivește ceva sub talpă.*)

MERI: Bine, am auzit. Nu-s surdă.

DEM: Măi, al naibii, cît o să mai tragă

cu dinții de moi, tantomele astea ?
MERI : Doamne, ce ți-ar mai plăcea să-ți
vezi băiatul pătimind...

DEM : Ți-e frică să nu-l strice baraca, și el
e deja stricat, de-acasă. De la mamicița
de-acasă. Domnul Goe, ajuns la vârsta
majoratului.

MERI : Ce ți-ar mai plăcea să vezi băiatul
ăsta debil, trăgându-și cizmele tale de
cauciuc, din pod, să bată satele, în cam-
panie de colectizare...

DEM (*asa stau lucrurile*) : Dacă va fi ne-
voie... să și le tragă.

MERI : ...cu pistolul la șold. Tu însuți mi-ai
povestit cum...

DEM (*calm*) : Cum, ce ?

MERI : Cum ciocăneai în porțile țărănilor,
cu tocul pistolului.

DEM : Dormeau adinec și cineva trebuia să-i
anunțe că pe-afară e, totuși, revoluție. Fii
onestă și nu uita un amănunt...

MERI : Eu nu uit nimic.

DEM : Uită că era un pistol de start. De
pe cînd practicam atletismul. Nu ucideam
nici o muscă. E, ca să zic așa, un amă-
nunt esențial...

MERI : În cazul ăsta, conta teribil forma.
DEM (*definitiv*) : A fost o etapă necesară.

Sute de ani ne-au murit țărăni de foame...

MERI (*cît mai caustică*) : Și, cu aceleași
cizme de cauciuc, te fălești azi, la vîna-
toare. Parcă e cineva prost să mai creadă
că o pereche de cizme țin la tăvăleală,
naiba știe cîți ani au trecut de atunci...
Te fălești cu ele, sînt trofeul tău, le dai
peste nas tovarășilor mai tineri, punindu-i
în inferioritate. Adică, uite cine-s eu :
toboșar al timpurilor noi. Iar tovarășii
mai tineri rîd, în sinea lor de tovarăși
tineri, și te consideră depășit. Ce, am
orbul găinilor ? Simt și mă doare. De-
pășit.

DEM : Las' să te doară.

MERI : Mi-e silă de mine că mă doare.

DEM (*amar*) : De la o vreme... pe toți ne
depășesc evenimentele. Cine se crede la
zi a rămas, totuși, în urmă. (*Pauză.*) Ce,
crezi că, dacă-l lăsați la stația meteorolo-
gică, unde se acuișe vara trecută, l-ar fi
luat zhența ?

MERI : Fără nici o perspectivă... Izolare...
frig... Se înhăitase cu femeile...

DEM : Ce, crezi că, dacă s-ar fi întors acasă
ca meteorolog, ar fi mînjît clanța ? (*Pau-
ză.*) Cu femeile, zici ? Da' ce, femeile-s
fiare ? Vampiri ? Păi ce, ai vrea ca bă-
iatul să-și facă educația... mă-utelegi... se-
xuală... cu manechinele de ghips, din vi-
trina de la „Eva“ ?

MERI : Brrr ! Mă strînge în spate.

DEM (*lui Bazil*) : Vezi ? Frigul intelectualu-
lui burghez în fața cleștelui de cuie.

MERI : Știu. Mă scotești o...

DEM : Frigidă.

MERI : Nu, dragul meu. Mă gîndeam la alt-
ceva. Frigiditatea se referă la...

DEM : Să știi că nu confund : o fri-gi-dă.
Am spus bine.

MERI : Ar putea să-ți fie rușine de Bazil.

BAZIL (*incurcat*) : Pot... să... ies ?
MERI : Ieși.

(*Bazil iese.*)

DEM : O frigidă... socială. Față de viață, în
general.

MERI : Pentru că dorm în altă cameră și...

DEM : Naiba știe unde dormi și ce gîndești.

MERI : Serios ? Adică, aș fi cu trupul aici și
cu mintea la Paris ?

DEM : Recunoaște sincer că amîndoi am dat
în bară. Că ne-am înșelat reciproc.

MERI : Ah, de mine sînt sigură.

DEM : Se mai moaie omul. Dar ea, nu și
nu, inflexibilă și inflexibilă.

MERI : Îmi vine să-mi dau cu pumnii în
cap.

DEM : Dă-ți.

MERI : Îmi vine să-mi dau cu pumnii în
cap. Cu zece ani în urmă, ajunsesem, ca
și acum, la capătul puterilor. Îmi făcusem
valiza. Biata mătușă-mea m-ar fi primit
cu brațele deschise. Biletul de tren, în
poșetă... Valiza cu lacrimi, acolo... prea
grea pentru o femeie singură...

DEM (*practic*) : Puteai să chemi un taxi.

MERI : Înapoi, acasă, după o căsnicie ra-
tată. (*Spre Dem.*) Un taxi ? Nu m-am
gîndit.

DEM : N-ai vrut să lași băiatul cu mine. Așa
că n-a fost o problemă de taxi.

MERI : Era un băiețuș vulnerabil, bolnăvi-
cios. *Cu tine ?* Te-ai uitat în oglindă ?
Tu, cu pantalonii tăi largi și demodați, de
fost vicepreședinte de sfat raional ? Tu,
care nu ești în stare să fierbi un ou ? Vii,
te-asezi la masă, mesteci, pleci... azi, mîine,
o mie de ani, la fel... Mesteci și taci, și
taci și mesteci, și habar n-ai de casă...

DEM : Ei, Meri... politica îți cam sfîrîmă
inima, dacă nu ești înțeles. (*Bate cu
talpa în podea.*) Las' s-o sfîrîme, că me-
rită. Nu-mi pare rău de nimic și, dacă
cineva m-ar întreba : „Ce drum ți-ai alege
în viață, Demostene ?“, aș răspunde : ace-
lași. (*Își toarnă un pahar, bea.*) Cu unele
mici rețușuri...

MERI : Dacă ar fi să mă exprim în limba-
jul tău uzinal, noi... tu și eu, sîntem două
ființe antagonice.

DEM (*n-o ia în seamă*) : Da' ia să privim
puțin în urmă... (*Bea.*) Cînd băiatul bea
whisky și tatăl rămîne la clasicul coniac
„Zarea“ e, care va să zică, în concepția
ta, un progres. O evoluție ! (*Pauză.*) Mîn-
cam o japoneză și beam un lapte acidu-
lat, dintr-o sticlă din alea care a hrănit
multe generații de studenți... cînd, deo-
dată... pîș-pîș... pîș-pîș, a apărut din tre-
cut palida și inexplicabila Meri.

MERI : Puțină pietate, Dem...

DEM : Cred că erau orele șapte, șapte și ju-
mătate dimineața. (*Spre Meri.*) Ori de
cîte ori greșesc, să mă corectezi. Eram un
mascul primitiv și bun de prăsilă, abia
întors de pe răzoare și cu liceul seral.
Sînt complimentele tale. Într-un zece oc-
tombrie ploios.

MERI (cu mîinile la urechi) : Te-am rugat : puțină pietate.

DEM (bun la inimă) : Arătai minunat. Te-am iubit atît de mult încît era să-mi pierd bursa. (Ridică paharul.) În seara acelor zile, Meri. (Bea.) A fost o dragoste fulgerătoare. Și, uite așa, ne-am amestecat singele, pentru a zămislî un prunc vîguros și deștept. Eu, forța brută, și tu... manierată, inteligentă, dar puțin deteriorată genetic. Cum sînt ființele bovarice...

MERI (cu ură) : Nu te credeam în stare de atîta indecență.

DEM : Adevărul are în el și ceva impudic. Incomod. Voi juca cu cărțile pe față : mă fascina perspectiva să-mi șlefuiesc și eu colțurile... Eram cam din topor... un om într-o cămașă de americă cenușie, cumpărată pe cartelă...

MERI : Pe atunci, nu-mi spuneai că sînt o bovarică. Din „diamantul meu drag“ nu mă scoteai. Înjurai dialectica din cărți și spuneai că dialectica sînt eu. (Își leagă și soldurile. Își toarnă și ea un pahar.)

DEM : Erai o bovarică, dar eu nu știam că ești o bovarică, fiindcă nu citisem cartea.

MERI : Ha, ha. Bună ! Glumă de buldozer. (Beau amîndoi, în tăcere.)

DEM : Ce bine că ne-am făcut acest harachiri... moral.

MERI : Abia o să știm ce ni se cuvine să punem, fiecare, în valiză.

DEM : Ce ironie ! Amîndoi am rămas ce-am fost !

MERI : Să vedem a cui valiză o să fie mai grea : a ta, sau a mea.

DEM (n-a fost atent) : Ce să fie mai grea ?

MERI : Am spus : valiza.

DEM : Atunci, ți se cuvin două. Și pentru Al, una. A crescut lingă fusta ta. mi-am zis că are ce învăța de la tine. Așadar...

MERI (mai blindă) : Așadar... punem punct.

DEM (și el blind) : Bine. Ne facem valizele. Trecem, de la comedie, la dramă...

MERI : Numai că jumătate din valiza ta o să fie plină cu decorații.

DEM (foarte rar) : O... să... fie.

MERI : Eu zic să începem să ne stringem lucrurile.

DEM : Fugim ? De cine fugim ? Crezi că putem fugi de noi înșine ?

MERI : Valiza ta, aia mare de tot, e la mine-n dormitor, pe șifonier. Te-a înlocuit, într-o oarecare măsură. Noaptea, citeam eticheta : „Demostene Feneșan“... cînd ai fost în Elveția. Interes de serviciu. Eu am rămas la bucătărie să curăț morcovi.

DEM : Chiar plecăm ? Bine. Dacă s-a hotărît, s-a hotărît. Morcovi, da. Uneori, muncitorii fac politică, iar intelectualii curăță morcovi.

MERI : Valizele mele sînt în dormitorul tău.

DEM : Oriunde-aș pleca, n-am să-mi iert niciodată... atitudinea mea față de Al. Am crezut că mă urmează din instinct și, cînd

colo... fis. A luat-o razna-n păpușoi. M-a lăsat singur. Dar nu-i tîrziu niciodată să...

MERI : Ce-am avut de spus, ne-am spus...

DEM : Bine. În regulă. Începem ?

(Intră Bazil, agitat.)

BAZIL : Aăăă...se pare că Alexandru a trecut pe-acasă. A cotrobăit printre lucruri. Chitara lipsește din cui. (Lumina scade imperceptibil.) A trecut... a luat și cîteva sticle... le-am numărat. Mi-a lăsat și mie cîteva. Și țigări, patru pachete, cu nicotină tocmai din Virginia. E musai că trebuie să se fi întîmplat ceva nemaipomenit.

(Cîteva clipe de liniște și în ușă apare Al.)

AL : Bună ziua. (Nimeni nu-i răspunde.) Vreun consiliu de familie, cumva ?

(Meri face un pas spre el. Se prăbușește în brațele lui Dem, odată cu stingerea luminii.)

Scena 9

Al și Bazil, în camera „de zi“ a vilei. Lingă Al, o valioară și chitara. Meri și Dem își fac bagajele, în camerele lor. Din cînd în cînd, străbat scena, în sensuri opuse, aruncîndu-și priviri înghetate. Intre Dem, Meri și Al a avut loc o conversație. Acum se văd consecințele și hotărîrea lor.

BAZIL (mucalit) : Mare noroc am ! Cît pe ce să-mi cadă lustra în cap. Șubredă, naiba s-o ia. Crezi că m-ar fi durut ?

AL : Sper c-a fost pentru ultima dată. N-o să mai încerc.

BAZIL (enigmatic) : Ai picat la țanc. Tîndări s-ar fi făcut, și Meri ține la lustre mai ceva ca la oameni. (Ridică valiza lui Al.) Nu-i prea ușoară ?

AL : Cîteva schimburi. (Arată gîtul.) Nu-i prea sănătos să te spînzuri.

BAZIL (ride) : Știu. Da' parcă aveam, așa... o siguranță că apari, din senin, să mă salvezi. Acum, poți să pleci, n-o să mai încerc. Nu-s prost.

AL (stupefiat) : N-o... să... mai încerci ? Da' ce... simulai ?

BAZIL : Evident. Nu ți se pare... nu ți s-a părut artificială coincidența, că numai tu

mă descopereai cu fringhia la mine? Ehe, băiete, am fost eu mediocru, pe scenă... dar, acasă, am jucat bine. Jur că te așteptam cu ștreangul la git și... (*Amindoi puñesc în ris și rid mult, mult.*) Este, că n-ai simțit? Meri n-a bănut o clipă că simulam... așa mi-am câștigat statutul de scrintit. Să pot să-i spun în față ce gîndesc. Mi-ar fi admis ea, altfel, s-o fac pe mătușa Olia mumie egipteană? (*Ride.*) Nu dau viața pe nimic din lumea asta. Și, apoi... cine salvează pe alții e și el un om salvat. (*Trece Meri.*) Țineam să mă conving că nu ți-a stricat ea sufletul. (*Trece Dem, în sens invers.*) Lui nu i-au mai ajuns puterile să-ți dea o mîină de ajutor. Taică-tu e, așa... rupt în două: cum sare un om peste șanț cu un pas prea înainte și cu unul prea înapoi. În viitor și-n trecut, în același timp. N-a văzut uscătura din propria lui casă, din pricina pădurii. Hei, Dem, iubitul!

DEM (*întuneceat*): Hei, Bazil!

BAZIL (*lui Dem, care iese*): Nu-i așa că ești fericit că pleacă? (*Dem nu răspunde. Lui Al.*) A învins-o pe Meri. (*Pauză.*) E adevărat că ai gonit-o pe mătușa Olia? Cînd încerca să urce scările?

AL: Am apucat-o de-o aripă și... zvrîrrr! Cam brutal, e drept. Și dusă a fost.

BAZIL: Asta înseamnă că știi ce vrei. C-a intrat în tine demonul schimbării.

AL: M-a luat așa, cu... „Ce faci, studentule?“ și alte texte de-ale ei, și eu, zvrîrrr! (*Of-tează.*) Și, zi, așa... simulai!

BAZIL: Pe cuvînt de onoare. (*Se aud zgomote, sus.*) Își fac bagajele. Trîntesc și bușesc. Fiecare trage la sămînța lui...

AL: Poate că din cauza mea.

BAZIL: Ba, din cauza lor.

AL: De fapt... nu eram hotărit... dar am ascultat la ușă toată tărășenia. Tatăl ăsta al meu nici n-a avut timp să se certe cu mama. Și, cearta purifică. E ca un aspirator, face curățenie în ăsta. (*Se bate cu palma pe frunte.*) M-am strecurat în cameră și, deodată, mi-a venit să-mi fac bagajele. Poate că și Lizica are un amestec. Pentru Dumnezeu, să se lămurască odată! (*Se uită la ceas.*) Văd că nu sîntem paroliști, cam întîrziem cu luatul rămasului-bun. Hei, nu sînteți gata? Ce dracu' împachetează atîta?

BAZIL: Strigoii, băiete. Numai eu știu ce greu e să prinzi un strigoi și să-l bagi în valiză. Alargă prin cameră, mai ceva ca Bikila-Abebe, maratonistul.

AL: Mă așteaptă Liz.

(*De undeva, de sus, glasul lui Meri:* „Hei, Bazil, ajută-mă să cobor valizele“. *Bazil iese. Apare Dem, cu două valize mici, le pune jos.*)

DEM: Ce stai, ajut-o pe maică-ta să coboare. Fii gentleman.

AL: A urcat unchiul Bazil.

DEM: A. da. bine. O s-o ajute să coboare la strămoși. Te grăbești? Mui poți aștepta o clipă, viața e lungă. (*Pauză.*) Ți-a trecut artăgul? Te-ai gîndit bine?

AL: După capul meu, da. O să mă descurec pe undeva, anul ăsta și, la anul...

DEM: Bine. Ai dreptul să alegi. După capul tău, zici? Și-al fetei ăleia, Lizica, parcă. E musai că fără curaj nu faci nimic în chestia asta, care se numește, convențional, viață. Eu, unul, îți dau liber. Dacă m-am ridicat, oarecum, și mi s-a încredințat să conduc o fabrică cu cinci mii de oameni, ehei... am tras bine la șaibă. Am pornit de-acasă cu traista-n băț. Și, în față, numai dealuri... și dealuri... și eu, pe jos. Poți să și ratezi... vezi cazul nostru. Mi-ar plăcea să cunosc fata asta zănatică, zău. Chiar dacă n-o să te căsătorești cu ea.

AL: Nu-i vorba... (*Aspru.*) Asta-i treaba mea. Mai ai și alte sfaturi?

DEM: Să nu-ți faci iluzii că prima dragoste e și ultima. O, nu! Omul e o prăpastie fără fund. Dragoste... dragoste... unde-am auzit cuvîntul ăsta? Cînd o să ies la pensie, o să-l caut în dicționar. Fumăm amîndoi o țigară? (*Îi oferă pachetul.*) Am rămas la „Carpați“ fără filtru, ca tăietorii de lemne. Asta-i țigara de bază, „Kent“-ul poporului. (*Își aprînd țigările.*) *Al tușește.* Tușești, dar fii fericit c-o să descoperei singur cum se mîîncă o pîine. Cu tuse și cu junghieri!

AL: Fericit? Ani în șir am crezut că sînt un... privilegiat. Noroc de seara de ieri. Ați scormonit toate gunoaiile casei.

DEM (*împetuos*): Ehe, cu tuse și cu junghieri, băiete! Așa. Noi, comuniștii...

AL: Iartă-mă, e amară țigara ta. (*O stînge, nervos.*) N-am auzit ultimele cuvinte.

DEM (*avînt rețezat*): Noi... vreau să spun...

AL: Nu-mi place pluralul. Noi... așa și pe dincolo. Vorbește în numele tău. Cînd spui „noi“, implicați și oameni nevinovați și... (*Gesticulează.*) Te-ai învățat, așa, una-două, să-l așezi pe „noi“ în fruntea fiecărei fraze, de parcă... Noi facem și dregem, noi ne culcăm cu soțiile noastre... După mine, pluralul ăsta ascunde o droaie de scuțe. Ce te uîți așa la mine?

DEM: Las-o mai moale, băiete.

AL (*întepat*): Noi, comuniștii, ce?

DEM: Nu fi scortșos... că... Ia vezi! (*Pauză.*) Eu, tatăl tău...

AL: Hm, parcă mai merge, deși, în gura ta, sună fals. Lipsă de repetiție! (*Scoaie o țigară.*) Scuză-mă, „noi“, acuma, o să fumăm o țigară de-a noastră...

DEM (*amenințător*): Mă băiete, măsoară-ți cuvintele!

AL (*îmînd*): Eu, acuma, fumez o țigară mai bună... Aaa, nu-ți convine. Normal. Pentru tine, nu există „eu“. Doamne, am un chef nebun de ceartă. Numai că tu... nardon, noi, nu-mi pricepi reproșurile. Vorbim limbi diferite. Eu vorbesc în nu-

mele meu și tu crezi că ții un popor întreg pe umeri. Vai, vai, cum te înșeli! Tragem amândoi pe lingă țintă și lupul scapă la stînă și dă iama la oi.

DEM: Credeam e-am epuizat subiectul a-seară, împreună cu maică-ta.

AL: Nu, nu, greșiiiit, că am chef de vorbă. Încă n-am plecat. Mai am ceva pe inimă.

DEM: Mă băiete, ai dat peste cap o cinzeacă și trăncănește băutura în tine.

AL: Mama e sus? N-aș vrea să m-audă. Știi ce? Da! rămîne-ntre noi...

DEM (iritat): Ce?

AL (oarecum enigmatic): O să trag la țintă și-o să nimeresc. O să te lovesc în inimă și-o să te doară, fiindcă...

DEM: Trăncănește, trăncănește...

AL: Ai ajuns la capătul puterilor, tată, și-ar trebui să te retragi. Să te retragi încetișor... încetișor. Cu o treaptă mai jos. Ai oboșit.

DEM: Să mă retrag? Eu?

AL: Ih! Tu.

DEM: Ia uite cine-mi dă sfaturi... un... un... neisprăvit... un...

AL: Nu-i un sfat. E o lege biologică. Energia ta e pe sfîrșite. Ți-ajunge.

DEM (tulburare ascunsă): Eu... eu care am parcurs... aăă... întreaga istorie, ca să zic așa...

AL: Bombastic, bombastic. Victoriile tale sînt în urmă. Și, succesele degradează... ba nu, nu e bine... alterează... iar nu-i bine... Aaaa, am găsit: modifică personalitatea. Ai în fața ta, în carne și oase, rezultatul acestei nefaste modificări. Din păcate, pentru amândoi. Eu nu sînt fiul lui „noi”. Sînt odrasla ta păcătoasă. Oh, oh, cum să te fac să pricepi că e potrivit să începi să cobori? Fii înțelept, tată. N-o ține înaintea, ca un...

DEM (furios, spumegînd): Să nu spui cațfr, că încă mai sînt în stare să scot cureaua, și... (Face gestul, pe jumătate.)

AL: E singurul cuvînt consacrat pentru ambițioșii ca tine: cațfr. Și, încetează cu cureaua. O să-ți cadă pantalonii. Ar fi fost eficace acum cincei ani.

(Dem face eforturi, în continuare, să-și scoată cureaua, nu reușește.)

DEM: Aăăăă...

AL: Hai, nu-i cazul să te faci de rîs. Ești prea epuizat, ca să mă plesnești.

DEM (renunță): Mi-aș murdări mințile.

AL: În regulă. Ai găsit o scuză plauzibilă.

DEM: Credeam e-ai să recunoști că ești o lepră. Și, cînd colo...

AL: Chiar și de la leneși e de învățat cîte ceva.

DEM: Măi, al dracului de oportunist te-a mai crescut maică-ta!

AL: Aaaa, te trezești. Bravo! Semeni cu Dumnezeu, care, după ce-a făcut toate vietățile, face, la urmă, papagalul, din resturile de culori. Sau cioara, fiindcă i-a mai rămas ceva vopsea neagră pe fundul

unei cutii de conserve. Cioara sînt eu. Dintr-un vultur și-o porumbiță a ieșit o cioară.

DEM (umblă dezorientat prin încăperea, marcat de replicile lui Al): Să mă retrag, hm. (Mai mult bolborosește.) Casă, ioc, masă, ioc... instructor raional... cu mașină, fără mașină... secretar de partid... ziua și noaptea... sus, jos... în căruță... în teleguță... (Spre Al.) Unde să mă retrag, băiete? (Il zgîlție de umeri.) Unde? Unde, mă? La minăstire?

AL (calm, cald): Coboară încet, încet. Așa-i lumea făcută. Viața ta a fost galopantă. Și... și caii obosesc după cursă. Se pune o pătură caldă pe spinarea lor aburindă... Ți se cuvine puțină odihnă, să-ți tragi sufletul. Mersul la pas...

DEM: Nu pot să merg la pas. Mă sufoc. Mă sufoc, îmi arde gîtulejul.

AL (necrutător): Și Renault-ul tău 16 a îmbătrînit. Ehei, vine Olteicul. Un pachet de forță proaspătă. Și, ee, dacă o să-ți dea un număr mai mare la mașină? O să te oprească milițienii? N-o să te mai salute? Măcelarul n-o să ne mai dea cea mai bună bucată? Frizerul o să te bărbiească mai neglijent? Dai cu piatră acră, ca toată lumea. Să te doară-n col.

DEM: Încetează!

AL: Renunți la loja a treia și stai la parter. Plătești biletul. N-o să mai faci parte din protocol.

DEM: Pentru mine n-a existat instituția asta. Că, eu...

AL: În loc de lingușitorul „să trăiți”, o să primești foarte sincerul „bună ziua”. N-o să te mai caute Televiziunea? Ei, și? Pagubă-n ciuperci! N-o să mai fii președintele clubului de fotbal? Pagubă-n ciuperci! Generos e acela care apare la timpul potrivit, trage din răsputeri și pleacă la vreme... Aici e cheia. Să pozezi al șaselea simț: al măsurii. Să știi cine ești și cît poți. Asta e fabulosul deceniu opt...

DEM (mrtie): Fabulos?! (Pauză.) Va să zică n-am fost în stare să fabric un coșil.

AL: Vai, ce urf! Copiii nu se fabrică. Se cresc.

DEM: Cred e-ai înțeles ce-am vrut să spun, că nu ești tunc.

AL: Rămîne să te gîndești...

DEM: Mă umilești?

AL: Dimpotrivă: te îmbărbătezez...

DEM: Și, munca mea de ani și ani...

AL: Rămîne. Nu ți-o ia nimeni. Există arhive...

DEM: E cumplit să... treci în arhive... cumplit...

AL (renede, îi smulge vorba din gură): Ooo, nu-ți fă griji! Parcă eu n-am crezut e-o s-o duc mereu ca-n sinul lui Avram?... Și, m-a plesnit din senin, o greață față de mine însumi... A apărut și fata asta. Soer să fie prima dintr-o serie de întîmplări norocoase...

DEM : Adecă... o să sari din nou din floare-n floare...

AL : Nuu ! Ea a aprins în mine ceea ce n-ați reușit voi.

DEM : Te rog, te rog ! Nu „voi“. Maică-ta și neamurile. Eu am fost absent. Asta e. Absent, absent. (*Pauză.*) O iubești ? Cum e, fata asta ? Ah, cind iubești...

AL : Normală... E o fată sănătoasă.

DEM : Mă băiete, o iubești ?

AL (*se codește; în cele din urmă*) : Sigur e-o iubesc. Așa cum iubește calul, biciul.

DEM : Sint gelos că te-a cîștigat, deși... (*Intră Meri, urmată de Bazil, cu două valize enorme.*) Cică-s cu lacrimi. E posibil să fi suferit și ea, maică-ta. Dreptatea nu-i niciodată întreagă de partea unuia sau a altuia. Dracu' știe. Numai la teatru ori la televizor se termină toate cu bine, de parcă viața ar fi o nuntă. Lasă, mai vorbim noi. Presimt e-am uitat ceva... Mașina de ras ! Asta-i. (*Iese în fugă.*)

MERI (*lui Bazil*) : Nu mă conduci la gară. Chem un taxi. (*Către Al.*) Ai bani ? (*Caută în poșetă.*) Ține, o mie de lei, pină la prima leafă. Să nu stai în baracă. Să-ți cauți o gazdă. E mai uman. (*Lui Bazil.*) Cheamă, te rog, un taxi. Să nu fie hodorogit, că-l refuz.

BAZIL : Da, Meri. (*Caută în cartea de telefon.*) Un taxi... un taxi...

MERI (*rece, vexată, distantă*) : Aș putea, ca mamă care te-am legănat în brate, să știu și eu cine-s părinții ei ?

AL : Cred că țărani. N-am avut vreme să-i cunosc.

MERI : Așa... Oameni din popor. (*Lui Bazil.*) Ai găsit ? (*Lui Al.*) Fără avere, cum e bine azi. N-o să ai probleme să completezi, la o adică, un formular de cadre. Asta e foarte, foarte bine. Și, ea ?

AL : O fată drăguță...

MERI : A, nu asta. Cu ce se ocupă ? (*Al tace.*) Rihtuitoare ?

AL : Nu, mamă, e asistentă medicală.

MERI : Aproape doctor. Nu cumva face și politică ? (*Lui Bazil.*) Ai găsit, omule ?

AL (*curajos*) : Toți facem politică, mamă. O insultă degeaba.

MERI (*de gheață*) : Ai ales, treaba ta. (*Insinuantă.*) Și-i... place vila noastră ?

AL : N-am observat să-i...

MERI (*retează replica*) : Nu pricepi, băiete ? Ea urcă și tu cobori.

AL (*cu banii lui Meri în mână*) : Liz e o fată minunată. Cinstită.

MERI : Socotești dragoste pofta ei, nesăbuită de a locui aici ? Prost, prost și credul, ca și tăică-su. Dar eu n-o să permit.

AL (*unele banii pe masă*) : Te rog, mamă. Dacă-i primesc, trebuie să accept și jignirile tale. Prefer baraca.

BAZIL : Alo... alo... un taxi, la vila tovarășului director Feneșan.

MERI (*il corectează și-l completează pe Bazil*) : ...care, de fant, este o moștenire. Să nu uităm asta. (*Lui Al.*) Poate te răzgîndești. Bazil, banii rămîn acasă. Sint pentru muncitorul nostru cel isteț.

AL : O să mă apanii mei. Pațini, e drept... dar foarte scumpi.

(*Intră Dem.*)

DEM : Doamne, ce harababură ! Ei, sintem gata ?

MERI (*lui Bazil, referitor la valize*) : Le duci pină la taxi. Atît. În rest, mă descure singură.

AL : Unde să-ți scriu, tată ?

DEM : Unde lucrez cin'șpe ore pe zi și Meri pretinde că nu respect Constituția. (*Il bate pe umăr.*) Dacă... dacă... (*Nu continuă, e posomorit.*)

AL : Dacă, ce ?

DEM : Dacă ziua și noaptea ar fi avut împreună patruzeci de ore, totul era în regulă.

AL : Și, ție, mamă ?

MERI : Sinaia. Vila Olia. Toată Valea Prahovei o cunoaște.

AL : Atunci... (*Iși privește ceusul.*)

BAZIL (*uitat*) : Ei, mie să-mi scrii aici. Rămîn să... alung strigoii. La datorie.

AL : Dragă unchiule... (*Il îmbrățișează numai pe el.*)

DEM (*lui Bazil*) : Ai grijă de tot. Poate... că o să ne întorcem ceva mai deștepti.

MERI (*rece*) : A venit taxiul, cumva ?

AL : O șterg primul. Liz nu merită să aștepte hotărîrea... sau nehotărîrea voastră.

(*Meri și Dem, față în față, cu valizele lingă ei. O clipă de tăcere. Al anucă, val-vîrtej, valjoara și chitara și, din ușă, strigă : „Salutări de la Leșul Ursului !” Iese. Dem și Meri se retrag în întuneric, în vreme ce Bazil se așază cu fața spre sală, pe-un scaun, cu coatele pe masă, cu degetele împreunate în dreptul gurii, și privește citeva zeci de secunde, adînc, adînc, adînc, în fundul sălii.*)

Scena 10

Mansarda. Liz, neliniștită ca o pasăre în cușorie. Cînd intră Al, așîind, cu geamantanul și cu chitara invelită în husă, tresare.

AL (*precipitat*) : Scuză-mă... n-a fost prea ușor. (*Oftează.*) Și, nici prea vesel.

LIZ (*nu-i vine să creadă*) : Pleci... totuși ?

AL : Plecăm. Toți. (*Pauză.*) Mor de sete.

LIZ : Cum, adică, plecăm ? Vrei lapte ? Știu că nu-ți place...

AL : Fie și lapte. Plecăm toți trei. În trei direcții diferite.

LIZ (*chinuită*) : În... trei... direcții diferite ?

AL : Eu... tata... mama. Mor de sete, fetiço !

LIZ : Așa... din senin ? (Toarnă laptele, mîna îi tremură.)

AL : O, nu. Nu. Era un sfîrșit previzibil, care s-a aminat mereu. Azi a fost ziua scadenței. Și-au luat inima în dinți... au sfîrșit-o... și-au văzut ce-i înăuntru. O fostă dragoste studentească, acum mortificată.

LIZ (tulburată de consecințele intrării ei în viața lui Al) : Eu n-am vrut să fac nici un rău. Eu am intrat în cofetărie... și, dacă zăpăcita aia de Augusta era punctuală... (Îi aduce laptele.)

AL : Fii liniștită, n-ai nici un amestec. (Bea.) Ufff...

LIZ (își frînge mîinile) : Eu... eu n-am făcut rău nimănui, în viața mea.

AL : Hai, nu fi prostuță.

LIZ (nu se lasă) : Trebuie să-i explic mamei tale. Neapărat.

AL : Inutil. A luat trenul spre Brașov.

LIZ : Atunci, o să trec pe la tatăl tău. Măcar el să nu mă urască.

AL : Ah, tata ! Tata a rămas un lel de... lup singuratic. A cîștigat partida cu societatea... dar a pierdut-o, cu mama. Cum să-ți spun... Nici unul dintre ei n-a cedat. Complicat chestie... (Pauză.) Ce-ar fi să încheiem acestul ăsta ? Mă întristează. Să deschidem altul, mai vesel. Plec, Liz.

LIZ : Pleci ? Unde ?

AL : Vorbesc serios. Am venit să-mi iau rămas bun.

LIZ : Nu cumva... te lansezi în vreo nouă aventură ?

AL (apucă valiza) : Îți mulțumesc pentru tot.

LIZ (îi smulge valiza) : Te rog, te rog ! Stai acolo. (Îl împinge spre pat.) Am și eu dreptul să știu...

AL : Îți spun, îți spun. (Pauză.) Cît fi privește pe tata și pe mama... n-o să țină. Într-o lună, s-au și întors. Eu, însă...

LIZ (cu tonul ei înconfundabil) : Încotro... ?

AL : Păi...

LIZ : Să nu inventezi, că te prind. Asta-i specialitatea mea.

AL (scoate un plic din buzunar) : Mi-au scris băieții de la stația meteorologică. Vrei să citești ? Nu ? Bine. Erau patru. Au rămas doi. Mă întrebă ce fac. Cică... „bătrîne, dacă ești tot liber, hai sus, că nu mai dovedim“. Iarna, la cota 1800, rămîn ai mai tari. Mai ai dracului. Găgii coboară la oraș. E prăpădul lumii. sus. Viscole și alte chestii. Se vede că le-am fost simpatic din vara trecută. Pe la ei, deja a nins...

LIZ (uimită) : A nins ?

AL : Îhî. (Pauză.) Plec, Liz.

(Fata se întoarce, brusc, cu spatele.)

LIZ (ca și cum cineva i-ar fi luat aerul) : Pleci...

AL (falsă exuberanță) : Așa că, rămîi cu certificatul ăla în poșetă. Vezi, să fie la zi. Și, ai grijă, să nu mai pierzi cheia de la mansardă.

LIZ : Nu cumva... te crezi mai puternic decît ești ?

AL : Poate. (Pauză.) Îți pare rău că plec ?

LIZ : Ți-ai luat flanele groase și...

AL : Luat.

LIZ : Și... și... din aia lungi și albi... moartea miresei...

AL : Hamleți... Luat.

LIZ : Cizme, căciula, pufoaică...

AL : Nu, au acolo. (Pauză.) Liz !

LIZ : Să nu mă ceri în căsătorie. S-ar putea să accept. Nu știu de glumă.

AL : Poate urci la mine, la primăvară...

LIZ : Tocmai la primăvară ?

AL : Înapă ce se dezgheață. Durează...

LIZ : Pentru cîteva săruturi ? Să-mi tocesc flecurile la pantofi ? Ne putem săruta acum. Dacă-ți vine greu... o să te-ajut.

AL : Da' ce, facem provizii pentru iarnă ? Crezi că țin ?

LIZ : Dacă mă iubești, țin. Ne sărutăăăăm, umplem pușculița cu săruturi, punem pușculița undeva... și, ori de cîte ori o să fie nevoie, o să scot cîte un sărut și-o să am de cheltuială, hăăăă, pînă te-ntorci. (Scoate o pușculiță : o statueta în formă de femeie.) Iată și pușculițaaaa ; cam urîță, recunosc, dar a fost norocul meu. Am cîștigat-o la bălci.

AL (simplu, ca și cum ar cumpăra o cutie de chibrituri) : Te iubesc, Liz. Uneori... cred că nici nu ești, că ești o fată morgana.

LIZ (foarte prezentă fizic) : Vai, ai face o mare greșală.

AL : Slăbește-mă !

LIZ : Singur nu mai știi cînd trebuie... și cînd nu trebuie...

AL (care a privit statueta) : Ce să știu ?

LIZ (pudică) : Nimic, nimic. (Scoate chitara din husă.) Cînd mă gîndesc cum m-am purtat cu tine, în prima seară, mă apucă groaza. Fiindcă pleci, am să-ți spun un secret. Poți să crezi despre mine ce vrei. Ei, bine, află că... (Al o privește fîntă, Liz se codește.) Fie ce-o fi ! Află că tremuram de frică, ca varga. Faima ta de cuceritor de inimi mă năucise... și atunci... atunci, m-am lăsat în voia gurii mele. De aia, atîtea năzbîtii. Cum naiba să te sperii de ce-ți place ? Gata, am terminat. (Îi întinde chitara.) Hai, acum cîntă. Dă-i drumul !

AL (incurcat, pare în întîrziere) : Liz...

LIZ (îi pune mîna pe gură) : Nici o întrebare.

AL : Am un tren...

LIZ : N-o să pleci ! Aici, eu comand. Trenurile nu mai merg. Nu mai mi-e teamă de tine. (Gest larg.) Oprîți-vă, trenuri, și voi, mașini zburătoare ! Bariere, lăsați-vă peste șosele ! Aprindeți-vă, stopuri, și voi, semafoare ! Tu, ceată, coboară peste cabane, și voi, cărări din munți, înnodăți-vă ! Lăsați-mi o oră iubitul să cînte, apoi va fi liber !

(Al a și luat chitara și va improviza cu Liz un cântec spontan și imprevizibil.)

AL : „Opriti-vă, trenuri, și voi, mașini zburătoare,

Bariere, lăsați-vă peste șosele,

Steie în loc tot ce mișcă sub soare,

Iubita să nu-mi pierd în depărtare...”

LIZ și AL (impreună) :

„Ceață albastră, coboară peste cabane,

Voi, stopuri, fiți roșii. și voi, semafoare,

Cărări din munți, innodați-vă bine.”

LIZ : „Iubitul rămână cu mine...”

AL (prinde aripi, e inspirat) :

„Să adunăm săruturi pentru mîine,

Spre-a trece printr-o lungă iarnă grea,

Mă-nfășor în săruturi drept manta,

Eu insumi sînt bocanci și sînt cojoc

Și drumul l-am bătut pîn-la mijloc,

Dă-mi, viață, dragoste și dă-mi noroc,

Și de mă scoți la un liman curat

Eu cuib de mierlă am să mă fac

Și scorbură de Făt de împărat...”

(Liz aplaudă ; rămîn amîndoi pe gînduri, cîntecul s-a topit. Al se ridică și strînge chi-

tara. în vreme ce Liz fredonează cîteva dintre versurile cîntate. Apoi, îi pune mina pe umăr.)

LIZ : Uiti ? (Al nu aude.) Uiti, de la mină pîn-la gură ?

AL (nu pricepe) : N-am să te uit niciodată, Liz.

LIZ (cu pușculița în mină) : Lasă teoria...

AL (uimit încă) : Am... am compus amîndoi un cântec. Măi, ce chestie !

LIZ (practică) : Ai uitat ? 'Nu punem nici un sărut la pușculiță ? (Îi așază în brațe pușculița-statuctă.) Poftim, asta e Liz. Îți amintești ? Un grup de molecule, care se apără : calciu, oxigen, carbon...

AL : Argint, aur, platină... nuuu !

Se aruncă unul în brațele celuilalt, Liz saltă pe virfuri, se sărută o dată, pușculița cade, se sparge, cei doi se privesc, îmbrățișați. Vocea lui Liz (nu-i pasă) : „kiki-bambus”. E posibil ca Al și Liz să se mai sărute o dată, hai, de două ori, după ce a căzut, imperios necesară.

CORTINA